Politika

20 Ağustos 1977
Cumartesi

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Enerji Bakanı "Petrol zammı benim meselem değil" diyor

İNAN: TÜRKİYE'NİN PETROL POLİTİKASI YOK

● Enerji Bakanı Kamran İnan halkın 60 wattlık lamba kullanmasını istedi ve Fuel-Oil konusunda "dışa bağımlı değiliz" dedi

2. MC'nin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan, Türkiye'de Petrol Politikası olmadığını söyledi ve bulunmayan bir şeyin politikası olmaz» dedi. Kamran İnan dün yaptığı basın toplantısında, petrole zammın kendi meselesi olmadığını, hükümetin karar aldığını ileri sürdü.

Enerji politikasının tasarruf yoluyla sağlanabileceği görüşünü de savunan İnan, halkın 75 vatlık lamba yerine 60 vatlık lamba kullanmasını istedi. İnan, fuel-oil konusunda dışa bağımlılık olmadığı yolunda bir iddiada da bulundu.

● Haberi orta sayfada

Öztürk: KİT'lere yapılacak zamları tekelci sermayenin ürünlerine yapılacak zamlar izleyecek

ANKARA, (İSTA)

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Genel Başkanı Teoman Öztürk son zamların emekçi halkı daha çok yoksullaştırdığını belirtmiş, KİT'lere yapılacağı bildirilen zamları tekelci sermayenin ürünlerine yapılacak zamların izleyeceğini söylemiştir.

TMMOB Genel Başkanı dün yaptığı açıklamada, KİT'lerin tekelci sermayeye kaynak yaratmak için kullanıldıklarını belirtmiş, son yapılan zamları uluslararası örgütlerin önermekte olduklarını kaydetmiştir.

KİT'lerde tekelci sermayeye hizmet anlayışına son verilmesi, yabancı ve özel sermayeye kaynak aktaran ortak yatırımlarının tasfiye edilmesini isteyen Öztürk, sermayenin ürünlerinin fiyatları ve dolayısıyla kârları artarken, çalışanların gerçek ücretleri azalacaktır. Türkiye'nin çarpık kapitalist yapısında, bu enflasyonist kısır döngü sürecinde, çalışanlar daha da yoksullaşacaktır.»

DEMİREL KONUŞTU:
ZAM VAR DA DİYEMEM, YOK DA DİYEMEM

Zamların günahını kimse kabullenmiyor

DEMİREL'DEN İNCİLER:

● "Neye zam yapmışız. Tekel maddelerine zammı hükümet değil, Tekel Genel Müdürlüğü yaptı"

● "Ben Türkiye'nin yoklarını değil varlarını sayarım"

● "Kuvvet Komutanının atanması; halin icabı ne ise odur"

İSTANBUL, (İSTA)

2. MC'nin Başbakanı ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel 15 gün aradan sonra Cumhurbaşkanı Korutürk ile İstanbul'da dün görüşebildi. Demirel İstanbul Valiliğinde düzenlediği basın toplantısında, tekel zamlarının hükümet tarafından değil, Tekel Genel Müdürlüğü tarafından yapıldığını söyledi. Demirel, zamlardan hükümetin haberi olduğunu da kabul etti.

Demirel Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile ilgili bir soruya "Türkiye'de kuvvet kumandanı atanması ilk defa olmuyor. Atamanın siyasi bir yönü yoktur Yapılacak iş halin icabı ne ise olur" cevabını vermiştir.

● Haberi orta sayfada

Maden-İş Genel Başkanvekili Kaya, MESS Yönetim Kurulu Başkanı Er'e cevap verdi

Maden-İş: MESS kamuoyunu ve diğer işverenleri yanıltmak istiyor

● Haberi orta sayfada

YOKLAR ve KUYRUKLAR

İstanbul'da kuyruklar çoğalıyor

2. MC'nin kurulmasından güç alan fırın işverenleri kısa bir süre önce yapılan zamların yetersiz olduğunu öne sürerek, İstanbul Belediye Başkanı Ahmet İsvan'ın soruna çözüm bulmak amacıyle yaptığı tüm çağırıları yanıtsız bıraktılar. Fırıncılar suni olarak devam ettirdikleri ekmek sıkıntısını Belediye Başkanı İsvan'a karşı yıpratma aracı olarak kullanırken, halkı kuyruklarda saatlerce bekletmektedirler.
(Fotoğraf: Hüsnü MAHLİ)

Elektrikler İstanbul'da daha çok kesilecek

ISTANBUL — (THA)

TEK İstanbul'da uygulanan elektrik kesintisini arttırdığını açıklamıştır. Ambarlı ve Silahtarağa'daki birer gurubun devreden çıkması üzerine TEK İstanbul'da uygulanan elektrik kısıntısını 30 megavatt arttırdığını açıklamıştır.

TEKEL ZAMLARINDAN EN FAZLA ÖZEL SEKTÖR MEMNUN OLDU

Özel sektör şaraba yüzde 30 ila 50 oranında zam yapacak

ANKARA — (AA)

Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nın alkollü içkilere yaptığı zammı olumlu karşılayan özel sektör şarap üreticilerinin de, şaraba yüzde 30 ile 50 arasında zam yapacakları öğrenilmiştir.

Türkiye Şarapçılar Birliği Başkanı Yardımcısı Kâzım Akman konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir.

«Özel kesim olarak biz de yüzde 30-50 arasında fiyat artışına yönelmek zorundayız. Özel kesimde belli bir fiyat uygulaması yoktur. Bizim fiyatlarımız serbest rekabete dayanır. Belli başlı firmalar, Eylül ayı başından itibaren yeni fiyatlarını uygulamak durumundadırlar. Buna göre, 70 Cl.'lik ve halen 20-25 lira arasında satılmakta olan kalite şaraplar, bundan böyle 25-35 lira arasında satılacaktır. Sofralık normal şaraplar da belli oranlarda zam göreceklerdir.

Şunu da belirtmek isterim ki, TEKEL kendi ürünlerine zam yapmamış olsa idi de, biz özel kesim olarak Ramazan ayı sonunda ürünlerimize zam yapmayı düşünüyorduk. Ancak, bazı firmalar, ellerindeki stokları eritebilmek için fiyat artışına gitmeyebilirler. Bunu da normal karşılamak lâzım.»

Kâzım Akman, TEKEL zamlarının yerinde, ancak geç kalmış bulunduğunu da iddia ederek açıklamasını şöyle sürdürmüştür:

«Bizim hesaplarımıza göre 1976 yılında TEKEL'in zam yapmaktan doğan zararı birbuçuk milyar liradır. Son sekiz ayda da aynı miktarda zarara uğramış ve TEKEL'in üç milyar lirası heba olmuştur. Gecikmeye rağmen yapılan bu zamdan dolayı TEKEL Bakanı ve Bakanlar Kurulu'nu tebrik ediyoruz.

Aslında Türkiye'deki yüksek alkollü içkilerin fiyatları, dünyadaki emsallerine göre çok düşük idi. Bu zamlarla dahi dünya fiyatlarına ulaşılmış değildir.»

"Kemerleri sıkan" gene halk oluyor

Türkiye, son yılların en büyük bunalımı içindedir. Kapitalizmin bünyesel hastalıkları, aynı kapitalizmin siyasal temsilcilerinin inanılmaz beceriksizliği ve benzer dönemlere özgü faşizm özlemleriyle birleşmiştir. Sonuç, kargaşa benzeri bir ortamdır. Sokaklarda insanlar vurulmakta, pahalılık olağanüstü boyutlara yükselmekte, dış ilişkiler içinden çıkılmaz bir hale gelmekte, ordudaki tayinler neredeyse bildiri ve demeç savaşları yaratmakta, kâr tutkusunun delilik ölçülerine varabildiği bir ortamda özel sektörcü ulaştırma politikası sadece Ağustos ayında 426 ölü verdirmekte, ilâç bulunmamakta, yasaların çiğnenmesi alışkanlık edinilmekte, vb., vb..

Enflâsyon ve pahalılık ekonominin sadece matematiksel bir hastalığı değildir. Enflâsyon, halk kitlelerinin soyulmasında kullanılan eşsiz bir araçtır aynı zamanda. Enflâsyon, sermaye sahiplerinin toplumsal gelirin paylaşımındaki önceliklerini arttıran ve bunu halk kitlelerinin zararına gerçekleştiren bir işlev de taşır.

Son günlerde, «kemerleri sıkmak» deyiminin pek sık kullanılmaya başlamasının ardında, bu gerçekler ve hesaplar da yatmaktadır. Çok basite indirgendiğinde, şöyle bir durum ortaya çıkar: Fiyatlardaki genel yükseliş karşısında, sermaye sahipleri, kendi sattıkları mallara ve hizmetlere bu fiyat artışını kolaylıkla yansıtabilmek durumundadır. Rekabet etkenini dikkate alarak ama özellikle Türkiye koşullarında hayli özgür biçimde bu ürünlerin fiyatlarını yükseltebilirler. Örneğin, demir ve çimentoyu pahalıya alan müteahhit bunu konut satış ve kira bedellerini yükselterek karşılar; hammadde girdilerinin pahalılaşması - geçenlerde yapıldığı gibi - taşıt araçlarının ya da madenî eşyanın fiyatına yansıtılır, vb. Bu işlem gerçekleştirilirken, çoğu kez, yapılan zam temeldeki maliyet artışından daha yüksektir.

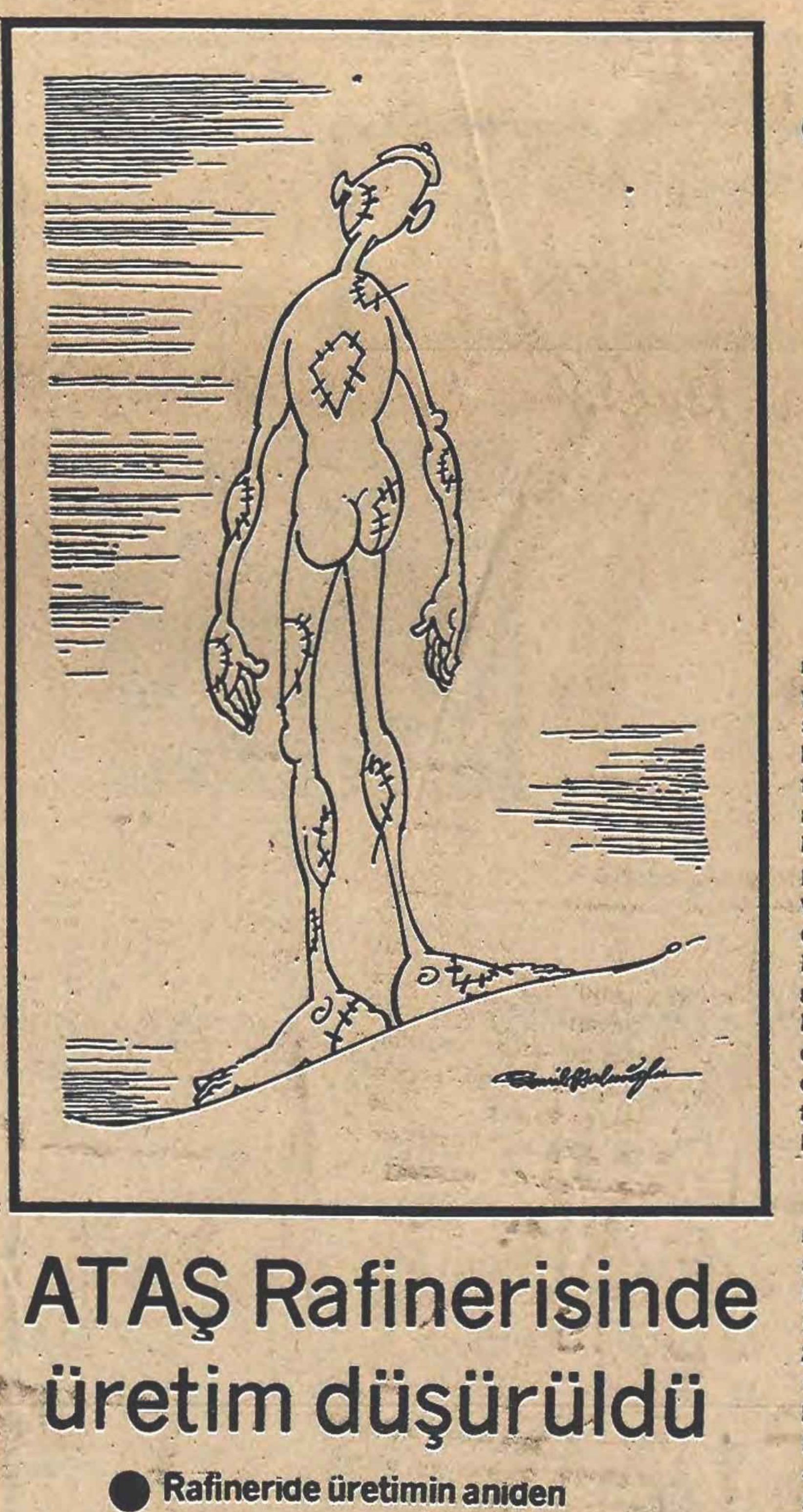
Enflâsyon karşısındaki kitlelerin satmakta olduğu «emek» ise, fiyat artışlarını anında ve esnek biçimde izleyebilecek imkânlardan bu düzende yoksun bırakılmıştır. Dolayısıyla, işçi, memur kitleleriyle köylülüğün önemli bölümü, yükselen fiyatlar karşısında sabit kalmış bir gelirle bırakılır; en azından uzunca bir süre bu durumda kalır. Kaybını bir ölçüde giderebilecek yeni bir gelir düzenlemesine kadar, bir işçi, bir memur, bir köylü artan fiyatlara dayanmaya çalışır. Bu gelir düzenlenmesi gerçekleştiğinde ise, çoğu kez, yeniden yükselmiş fiyatlar karşısında durumu gene de fazla değişmemiş olur.

Böylece, enflâsyon, Türkiye ekonomisi çerçevesinde, gelir dağılımını egemen güçler yararına düzenleyen ve emeğin zararına etkileyen bir ekonomik ve siyasal manivelâ işlevini gerçekleştirir.

Şimdi «kemerleri sıkmak» çağrıları iktidar çevrelerinden yükselirken, bunun açık ve seçik iki anlamı vardır: İlki, iktidardaki kapitalizmin kendi hastalıklarının bedelini kitlelere yüklemesidir; ikincisi, bu yükleme operasyonu sırasında sermaye kârlarının artması, emeğin aldığı karşılığın ise rakkam olarak değişmese bile gerçekte azalmasıdır. Zaten varolan bu durumun, son günlerin ve MC'nin çerçevesinde çok daha ağırlaşmasıdır.

Ekonomi, özünde, siyasal ve sınıfsal iktidarın elindeki bir egemenlik aracı niteliğindedir. Bu araç, büyük bir rahatlıkla halk kitlelerinin zararına kullanılmaktadır. Halkın siyasal ve sınıfsal mücadelesi daha geniş bir etkinlik kazanmadan bu durumda önemli bir değişiklik beklemek, ancak hayâl olabilecektir.

İsmail Cem

Yugoslavya'da bir trafik kazasında 5 Türk öldü

BELGRAD — (THA)

Belgrad Zagreb karayolu üzerinde, Slavonski Brod yakınlarında önceki gün meydana gelen bir trafik kazasında beş Türk ölmüş, beş Türk de yaralanmıştır.

Kazaya, Federal Almanya plakalı «Ford Karavan»ın sürücüsü Hasan Kaya'nın yol açtığı bildirilmektedir. «Ford Karavan», aşırı hız yüzünden Fransa plakalı ve yine bir Türkün kullandığı bir «Ford Taunus GxL»e bütün şiddetiyle çarpmıştır.

ATAŞ Rafinerisinde üretim düşürüldü

● Rafineride üretimin aniden durması sonucu birkaç günlük benzin ve motorin stoku kaldı

MERSİN, (THA)

Mersin'deki ATAŞ Rafinerisinde günlük üretim 89 bin varilden 70 bin varile düşürülmüştür.

ATAŞ'a ortak şirketlerin hazırladığı program gereğince Ağustos ayı sonuna kadar üretim düşüklüğü sürecektir. Rafineride üretimin aniden durması karşısında ancak birkaç günlük benzin ve motorin stokunun bulunduğu ifade edilmiştir. Buna karşılık ihtiyacın çok üstünde fuel-oil stok edildiği belirtilmiştir.

Öteyandan rafineriden benzin ve motorin çekimlerinde artış kaydedildiği, artan talep karşısında bir haftadır süper benzin üretimine ara verildiği, bunun yerine benzin üretildiği açıklanmıştır.

MİLLET MECLISININ DEVAM KARNESİ:

Meclisin en devamsız partileri: AP ve MSP

● Toplantıların tamamına AP'den Kartal, MHP'den Gültekin CHP'den Ecevit ve 49 milletvekili katıldı

● 2.MC'nin bakanlarının çoğu Meclise uğramıyor

DEMİREL

TURKEŞ

ERBAKAN

(Meclisin en devamsız Başbakanı ve yardımcıları)

ECEVİT
(En devamlı üyelerden)

ANKARA — (İSTA)

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun Ağustos ayı başından beri yaptığı birleşimlerde çoğunluk sağlanamamakta ve Meclis Başkanı bir türlü seçilememektedir. Millet Meclisi Genel Kurulunda Ağustos ayı içinde 8 kez ad okunarak yoklama yapılmış ve en devamsız milletvekillerinin AP ve MSP'liler oldukları saptanmıştır. Bu toplantılarda yapılan tüm yoklamalara, AP'den yalnızca geçici başkan Kinyas Kartal, CGP'den Salih Yıldız, MHP'den Necati Gültekin, CHP'den ise başta Ecevit olmak üzere 49 milletvekili katılmıştır.

KATILMAYANLAR

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 2 Ağusto'ta yapılan birleşimine AP'den 119, CHP'den 14, MSP'den 16, MHP'den 8 kişi katılmamıştır. 3 Ağustos'taki 27'nci birleşime ise AP'den 139, CHP'den 27, MSP'den 22, MHP'den 8 kişi gelmemiştir. Millet Meclisi Genel Kurulu'nun 4 Ağustos günü yapılan birleşiminde yapılan yoklamada da AP'den 151, CHP'den 21, MSP'den 15, MHP'den de 8 milletvekili bulunmadıkları saptanmıştır. Millet Meclisi Genel Kurulu'nda ad okunarak yapılan öteki yoklamalar 9, 10, 11, 16 ve 17 Ağustos tarihlerinde yapılmıştır. Bu yoklamalara katılmayan milletvekillerinin partilere dağılımı ise şöyle saptanmıştır:

9 Ağustos, AP'den 154, CHP'den 33, MSP'den 22, MHP'den 4, 10 Ağustos, AP'den 136, CHP'den 38, MSP'den 18, MHP'den 8, 11 Ağustos, AP'den 167, CHP'den 45, MSP'den 19, MHP'den 7, 16 Ağustos, AP'den 154, CHP'den 114, MSP'den 21, MHP'den 8, 17 Ağustos, AP'den 145, CHP'den 117, MSP'den 20, MHP'den de 8.

Ağustos ayı içinde yapılan 8 yoklamanın tümüne AP'den yalnız geçici başkan Kinyas Kartal, MHP'den Necati Gültekin, CGP'den Salih Yıldız katılmışlardır. CHP'den ise bu yoklamalara katılanların sayısı 49 olarak belirlenmiştir. Bülent Ecevit başta olmak üzere CHP'den sürekli yoklamalara katılan milletvekilleri şunlardır:

«Mehmet Can, Nedim Tarhan, Alişan Canpolat, Kemal Kayacan, Abdurrahman Oğultürk, Selahattin Öcal, Cengiz Şenesen, Ömer Buyrukçu, Selami Gürgüç, İrfan Özaydınlı, Haluk Karaborklu, Cemal Aktaş, Mehmet Emekli, Altan Tuna, Etem Eken, Ömer İhsan Paköz, Celal Ertuğ, Selçuk Erverdi, Ali Haydar Eyüboğlu, Muammer Aksoy, Ayhan Altuğ, Hikmet Çetin, Zeki Eroğlu, A. Nejat Ölçen, Hüseyin Doğan, Orhan Sezal, Kılıç Sörgücü, Durmuş Ali Çalık, Lütfü Doğan, Sami Gökmen, Temel Ateş, Hayrettin Uysal, Kenan Bulutoğlu, İlyas Kılıç, Muzaffer Önder, M. Nebil Oktay, Alaettin Şahin, Orhan Akbulut, Azimet Köylüoğlu, Mahmut Özdemir, Ömer Dedeoğlu, Sermet Durmuşoğlu, Adil Cinel, M. Sabri Kılıç, M. Selahattin Yüksel, M. Kemal Anadol, Bülent Ecevit, Burhan Karaçelik.»

BAKANLARIN DURUMU

Ağustos ayında yapılan yoklamalara Başbakan Süleyman Demirel, Başbakan Yardımcıları Necmettin Erbakan ve Alparslan Türkeş, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk, Devlet Bakanı Süleyman Arif Emre, Milli Savunma Bakanı Saadettin Bilgiç, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan, Milli Eğitim Bakanı Nahit Menteşe, Ticaret Bakanı Agâh Oktay Güner, Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu, Bayındırlık Bakanı Selahattin Kılıç, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Oğuzhan Asiltürk, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Fehim Adak, Ulaştırma Bakanı Yılmaz Ergenekon, Gençlik ve Spor Bakanı Önal Şakar, İmar ve İskan Bakanı Recati Kutan hiç katılmamışlardır.

Semra ÖZDAMAR ve Süreyya DURU

YEŞİLÇAM'I anlatıyor

8.SAYFADA

GENEL GREV

Nedim AKAT

Genel grev konusu, Türkiye gündemine yakıcı bir biçimde girdi. Kimsenin öznel niyetiyle olmadı bu. Hele hele Halil Tunç'un bir "tılsımlı" açıklamasıyla, genel grev fikrinin böylesine öne çıkmış olabileceğini düşünmek saçmalık olur. Genel grevi gündeme, her zamankinden somut olarak getiren, sınıf savaşımının vardığı aşamadan başka birşey değildir. Toplumsal sınıf ve katmanlar arasındaki çelişkiler sertleşir, ekonomik bunalım derinleşirken, işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin bilinçlenmesi hızlandı. Tüm çalışanların kurtuluşu için sürdürülen savaşımda ekonomik, demokratik ve siyasal yönlerin bütünlüğü bugün daha geniş yığınlar tarafından kavranır olmaya başladı. Bu yüzden gerici ve faşist zorbalar gemi azıya alıyorlar. Çünkü güçler ibresi değişiyor. Güçler dengesi, demokrasi ve ilerlemeden yana oynuyor. Her düzeyde gelişip serpilen işçi sınıfı hareketi karşısında, egemen sermaye güçlerinin eski vurdumduymaz tavırları artık geçerliliğini yitirmiştir. Ve işçi sınıfının bilinçli üyeleri, güçler dengesinde baskın çıkmak için daha ileri eylem biçimlerini tasarlıyorlar. Kısaca söylersek: savaşımın vardığı boyutlara uygun atılımlar gerekiyor.

Örgütlü işçi sınıfı hareketinin ta 1930'lardan bu yana, strateji ve taktikler örgüsünde somutlaştırdığı "tüm ilerici ve demokratik güçlerin güç ve eylem birliği" konusunun genel grev konusuyla birlikte gündemin başına gelmesi herhalde bir raslantı değildir.

Genel grev konusuna en titiz bilimsellikle yaklaşmak zorunludur.

Sınıf savaşımında karşıt güçlerin yani düşmanların çarpıştığı unutulmamalıdır. Bu savaşım, tarafların çeşitli biçimlerde zor kullanımına dayanır. Kapitalist toplumda, avantajlı durumda olan elbette egemen sermaye çevreleridir. Çünkü devlet aygıtının olanaklarına sahiptirler. Burjuva hukukunun yasaları, insanın insan tarafından sömürüsü denen en korkunç baskıyı resmileştirir (ilerici güçlerin, savaşımla elde ettikleri kazanımlara değinmiyoruz).

İşçi sınıfının, başında ekonomik zorlanmadan kaynaklanarak bulduğu grev eylemi de bir zor kullanım biçimidir. İşçiler, birbirleriyle dayanışma içinde üretimi, dolayısıyla kârı durdurarak kapitalisti, istemlerini kabul etmeye zorlarlar. Elbette bu, yalın ve barışçı bir zor kullanım biçimidir. Ancak grev eyleminin boyutları genişlediğinde, etkisi de artar. En yalın ekonomik istemler için yapılan genel grevin dahi, geniş anlamda siyasal niteliği vardır. Çünkü iki uzlaşmaz sınıf, blok halinde karşı karşıya gelir.

Mekanik olarak yaklaşılmaması koşuluyla şunu söyleyebiliriz: Sınıf savaşımında, bir işyeri grevi tabancaysa, bir iş kolu grevi (veya bölgesel bir grev) tüfek, genel grev ise ağır toptur. Biraz askerlik bilgisi olanlar bile bilirler ki, ağır top çarpışmanın her anında kullanılmaz. Ağır topu ateşleme zamanını iyi ayarlamak, hedefi çok iyi nişanlamak gerekir. Bir de, ağır topu kullanmak için, yetkin ve yeterli güce gerek vardır. Yoksa topun bir geri tepmesi, yaralanmalara yolaçabilir.

Dünyada işçi sınıfının yeterince deneyime sahip olmadığı dönemlerde, genel grev eyleminin değerlendirilmesinde önemli yanılgıların ortaya çıktığı görülür. Genel grev, her derde deva tılsımlı bir değnek gibi anlaşılmıştır. Anarşistlerle, anarko-sendikalistler bu büyük yanılgıyı teorileştirmeye kadar götürmüşlerdir işi. Bir genel grevle kapitalist sömürüye son verilebileceği düşüncesine kapılmışlardır. Ancak deyenler, genel grevin, işçi sınıfı ve tüm emekçilerin kurtuluşu için sürdürülen savaşımda, savaşım yollarından sadece biri olduğunu göstermiştir. Yenilgilerden dersler çıkarmasını bilenler, "ağır topu" gerektiği gibi kullanmayı öğrenmişlerdir. Belçika işçileri 1902 ve 1913 yıllarında, genel oy hakkı istemiyle yaptıkları genel grev eylemlerinde başarı kazanamazken, 1905 Birinci Rus Devriminde, siyasal kitle grevi belirleyici rol oynamıştır.

Günümüzde genel grev, özellikle gelişmiş kapitalist ülkelerde çok değişik uygulama biçimleri buluyor. Bu ülkelerdeki işçi sınıfları, faşizme karşı savaşa karşı genel grevlerden geçerek buralara gelmişler. Türkiye'de genel grev düşüncesi geniş kitlelerce benimsenip, yaşama ilk kez geçmeye yönelirken, yanlış anlamalara karşı uyanık olmalıyız. Bir genel grevle, kesin başarıyı elde ederiz hayaline kapılmamalıyız. Evet belki bir genel grevle çok önemli başarılar elde edilebilir. Genel grev gerektiği gibi hazırlanırsa. Genel grev sırasında ortaya çıkacak sorunlar, soğukkanlılık ve bilimsellikle göğüslenebilirse.

Genel grevin hedefi son derece somut olarak saptanmalıdır. En geniş kitleleri seferber edebilecek istemler listesi formüle edilirken en canalıcıları öne çıkarılmalıdır.

Özel genel grev örgütlülüğü gereklidir. Böylesi bir örgütlülüğün en önemli görevlerinden biri, genel grev dışında kalan kamuoyunu ikna etmek olacaktır.

Genel grev zor kullanımına karşı, egemen sınıfların tepkisi ne olacaktır? Bu tepkinin, genel grev sırasında alacağı biçimler karşısında hazırlıklı olmak gerekir.

Genel grev açısından acil görev bu sorunları açmak, genel grevi, faşizm ve gericilik güçlerine karşı ulusal demokratik direnişin halkalarından biri olarak hazırlamaktır.

YORUM — Engin İDİL

"Şehrin göbeğindeki çirkin manzara"

AP yanlısı bir gazetenin birinci sayfasında renkli fotoğraflı bir haber: Çeşitli gıda maddeleri önünde uzayan kuyrukların haberi; ve en üstte «Şehrin Göbeğindeki Çirkin Manzara» yazısı. Bu arada Vali'den de şehrin göbeğindeki bu çirkin manzaranın kaldırılması, gözönü olmayan yerlere taşınması yolunda ricada bulunuluyor.

Evet, Türkiye'de şehirlerin, hatta ülkenin göbeğinde çirkin manzaraların olduğu ve bu çirkin manzaraların giderek arttığı bir gerçek. Temel ihtiyaç maddelerini bir nebze ucuz satan dükkânların, fırınların önündeki kuyruklar; tüp gaz bayilerinin önündeki kuyruklar, pirincin, etin ve daha pek çok maddenin önündeki kuyruklar, hayatında kuyruğa girmemiş olanlar için; pirinç 7 liraymış, 37 liraymış umurunda olmayanlar için; tanıdıkları tek kuyruk, kadınlarının boyunlarındaki kürk hayvanlarının kuyruğu olanlar için, gerçekten de çirkin bir manzara; nazik gözlerini ve yüreklerini rencide eden bir manzara, bu cici baylara, bayanlara göre, «şu pis fakir fukara halkın meydana getirdiği uzun kuyruklar onların gözlerinin önünden çekilmeli. Hattâ gettolar kurulmalı. Oralara gitmeli pirinci 7 liradan alabilmek için bazan 4 saat beklemeyi göze alan bu «açgözlü halk».

Evet, gözleri kuyruklara dayanamayan baylar bayanlar! Gözleri kimi 70 yaşında iki büklüm, kimi başörtülü, kimi kötü giyimli, kimi hasta, ama hepsi bizden olan, hepsi «halk» olan insanların temel gıda maddeleri, temel ihtiyaç maddeleri önünde meydana getirdikleri uzun kuyrukları görmeye dayanamayanlar, Türkiye çirkin manzaralarla dolu. Ama kuyruklar değil bu çirkin manzaralar. Sokaklarda eli kanlı komandolara hiç çirkin manzara demediniz şimdiye kadar. Gencecik ölülerin cenaze kuyruklarına çirkin manzara demediniz şimdiye kadar.

Milletin ekmek, et, pirinç kuyruklarında, haftada bir kilo et yiyebilmek için saatlerce beklediği bir ülkede, en son model otomobillerinize, yatlarınıza, villalarınıza çirkin manzara demediniz şimdiye kadar. Yolsuzluklara, hırsızlıklara, her türlü sömürüye, baskıya hiç çirkin manzara demediniz. Görmediniz bile, görseniz de ya başınızı çevirdiniz, ya «hak ediyorlar» dediniz. Birbirleriyle küfürleşen sözde siyasi liderlerin, iktidar koltuğu söz konusu olduğunda, sizlerin de iteklemesiyle nasıl sarmaştıklarını gördüğünüzde mideniz bulanmadı. En yetkili ve sorumlu yerlerde olanların nasıl alçaldıklarını gördüğünüzde, hiç bir şey gözünüze batmadı. Bütün bunlar çirkin değildi sizin için. Ülkenin kana, yoksulluğa boğulması, yabancılara peşkeş çekilmesi, sizin için hiç de çirkin değildi. Ama bir tek çirkin şey çarptı gözünüze. Halkın, sizin düzeninizin sonucu olan yaşam kavgasında, biraz daha ucuz, biraz daha iyi beslenebilmek veya yaşayabilmek için katlandığı kuyruk çilesi.

Ve «Neden bu kuyruklar?» sorusu üzerinde hiç düşünmeden, bir tek şey önerebiliyorsunuz: Bu kuyrukları gözönünden kaldıralım diyorsunuz. Çünkü, siz çok iyi bilirsiniz: Sizin düzeninizde kuyrukların, yokluğun, pahalılığın çaresi yoktur. O zaman iyisi mi, kuyruklar sizin dolaşmayacağınız yerlerde uzasın ki, gözleriniz incinmesin.

İçinde yaşadığımız düzeni ve onun sorumlularını, belki de hiç bir şey bu kadar iyi açığa çıkaramazdı. Bir küçücük haber, bazan satır satır, sayfa sayfa yazıdan daha iyi iş görüyor.

Kuyruklarda bekleyen ve bir kısmı da MC partilerine oy vermiş olan halkımız! Okuyun MC destekçisi, AP sözcüsü gazetenin haberini okuyun ve iyi tanıyın, iyice kavrayın sözcülüğünü yaptığı MC'cilerin halka karşı tavırlarını. Birkaç kilo pirinç, kötü de olsa biraz daha ucuz et alabilmek için saatlerce bekleşmenizi «çirkin manzara» olarak niteleyenleri ve sadece kendilerinin saydıkları büyük kentlerin sokaklarının böyle manzaralarla kirletildiğini ileri sürüp, kuyrukların başka yerlere taşınmasını validen rica edenleri iyi tanıyın ve ona göre davranın.

ULUSAL BAĞLAŞIMA DOĞRU

Ali DÜNDAR

Bizim yerli-tekelci sermaye çevreleri, 1973 genel seçimlerinden bu yana, kendi yapısına ve doğasına uygun bir siyasal iktidar arayışı içindedir. İşin aslına bakarsanız 31 Mart 1975'te oluşturulan 1. MC iktidarı da sözü geçen çevreleri kandıramamış, doyumsatamamıştır. Başlangıçta tekelci sermayenin siyasal örgütü gibi görülen ve o amaçla desteklenen AP, giderek güçleneceği yerde yitime uğramış, sarsılmış ve gerek iç, gerekse dış finans kapital kamuoyunun güvensizliğine yol açmıştır.

Uzun pazarlıklar sonunda oluşturulan 1. MC, yerli ve yabancı finans kapital çevrelerinin beklentilerine çözüm getiremediği gibi, tersine uluslararası sömürü düzeninin ülkedeki işleyişini daha da ağırlaştırmış; hem ülkeyi siyasal açıdan yalnızlığa itmiş, hem de ülke ekonomisini açmaza götürmüştür. Egemen çevrelerin sözcülüğünü üstlenen cephe önderlerinin yeteneksizlikleri hemen belli olmuş; işin aslına bakarsanız, ülkenin dışarıdaki yalnızlığı yanında, içeride yaratılan akılsızca kargaşa yüzünden, büyük halk yığınlarının yanında, o cepheyi oluşturanlar da rahatsız ve tedirgin olmuşlardır. Soygunu daha sessiz ve tereyağından kıl çeker gibi sürdürmek isteyen tekelci sermaye, yirmiyedi ay boyunca sokağı dolduran gürültü patırtıdan çekinmiş, iyi ve rahat semirememiştir.

Önceleri CHP'nin önerdiği erken seçim'e razı olmayan egemen çevreler, yirmiyedi aylık olumsuz deneyimin sonunda seçimi öne almak ve siyasal kadro olarak baktıkları örgütlerine bir toparlanma ve yenilenme fırsatı tanımak istemişlerdir. Ama 1977 genel seçimleri de düş kırıklığı yaratmış, tekelci sermaye çevrelerinin istediği ve beklediği güçlü sağ iktidar sonucunu vermemiştir. 1. cephe iktidarını başarısız kılan, değişen iç ve dış koşulları anlamakta ve yorumlamakta yeteneksiz ve yetersiz kalan önderler de değişmemiştir. Kimi çevrelerin, özellikle AP yönetici kadrolarının değiştirilmesi doğrultusundaki girişimleri de bir sonuç vermemiştir.

Bu durumu iyi gözlemleyen ve doğru değerlendiren egemen güçler, daha seçim sonuçları belli olur olmaz bir güçlü iktidar'dan ve dolayısıyla bir AP-CHP ortaklığından söz etmeye ve kamuoyunu o doğrultuda yönlendirmeye girişmişlerdir. Başlangıçta CHP bu durumu görmezlikten gelerek tek başına bir azınlık iktidarı oluşturma çabasına girmiş, ama tüm olumlu yöndeki siyasal ve sayısal mantık verilerine karşın, CHP iktidar olamamış, göbeğinden çatlamış bir MC kısa sürede 2. cepheyi oluşturuvermiştir.

Çağdaş finans kapital ve onun içerideki uzantısı, büyük ve örgütlü işçi kesiminin, yoksul köylü ve büyük halk yığınlarının, ilerici aydınların oylarıyla oluşan bir CHP'nin iktidar olmasına razı değildir. CHP'nin bilinçli ve örgütlü işçinin sesine kulak vermesi; uyanık ve demokratik kitle örgütleriyle, zaman zaman da olsa, bağlaşım oluşturması, özellikle de CHP yönetici kadrosunun sermayenin tuzağına düşmemiş olması, finans kapital çevrelerinin CHP'ye karşı kuşkulu davranmalarına yetmektedir. Bir AP-CHP iktidarının oluşması, hem kötüye giden ve tıkanan sömürü musluklarını açacak, hem de orta sağda bir AP ortaklığında CHP törpülenecek, onlarca sivrilikleri giderilmiş ve belki ileride kendisinden yararlanılabilir bir siyasal seçenek doğmuş olacaktır. İktidar arayışı içindeki tekelci sermayenin son umududur bu.

Şimdi, ileride bu olur, bir AP-CHP ortaklığı kurulur, ya da kurulmaz bilmiyoruz. Ama bugün egemen güçler son seçeneklerini gündeme getirmiş, bir 2. Cepheyi daha oluşturmuşlardır. Sola açık, tek başına bir CHP iktidarındansa, yumuşak başlı, çekilen yöne gelebilir, huyu-suyu belli, ama yeteneksiz, beceriksiz, başarısız bir 2. MC iktidarına razı olmuşlardır. Buna katlanmak zorunda kalmışlardır.

Yeteneksizliği, başarısızlığı, kendi içinde uyumsuzluğu ve uygunsuzluğu, onu oluşturan ve şimdilik tutar görünen çevrelerce de, açık seçik bilinen bir 2. MC iktidarı, bu deşifre oluşundan ötürü, tedirgindir. Buna bir de sokakların gürültüsü, bir türlü önü alınamayan çatışmalar, sayıları belli olmayan siyasal cinayetler; hızlanan ve büyük halk yığınlarını, işçiyi-memuru sıkboğaz eden pahalılık, her malın başında uzayıp giden alıcı kuyrukları; zam kuyruğuna girmiş üretici ve sanayiciler eklenirse, 2. MC'nin başını hangi taşa vuracağını kestirmek zor olmasa gerekir.

Diyeceksiniz ki, böyle bir hükümet çekilir. Hayır çekilmez. Tersine hem kendi durumunu, hem ülke sorunlarını ağırlaştıracak yollara sapar, ters yöntemlere başvurur. 27 Mayıs bu yüzden patlamıştır, 12 Mart'a bu tutumla gelinmiştir. Sorunların tümden ağırlaşmasına, kendi azınlığına, sokakların kana bulanmasına, okulların okunmaz, yolların yürünmez, evlerin oturulmaz duruma gelmesine karşın, 1. MC hükümeti çekilmeyi aklının ucundan bile geçirmemiştir.

Bu denenmiş ve bilinen durum karşısında CHP başta olmak üzere, soldaki siyasal örgütlere, işçi kuruluşlarına, demokratik kitle örgütlerine büyük görev ve sorumluluklar düşüyor. Herkes eteğindeki taşı dökmeli, faşizmin yaklaşan ayak oyunlarına, kurşun seslerine kulak vermelidir. 2. MC ile, tekelci sermaye ve onun koruyucu meleği olan kanlı faşizm tam bir darboğaza girmiştir. Onun bu darboğazdan çıkabilmesi ancak ve ancak sol kesimdeki bugünkü bölünmüşlüğün, bugünkü parçalanmışlığın sürmesine bağlıdır.

İster işçisiz sosyalist, ister sosyalist işçi olunuz; ister işçi-köylü bağlaşımcısı, ister Avrupa özgürlükçüsü olunuz; ister demokratik sol, ister sosyal demokrat olunuz; ister özgürlükçü demokrasiden yana, ister halkçı demokrasiden yana olunuz; faşizm gelirse kimin kimden yana olduğuna değil, tekelci sermayeden yana olup olmadığına bakar.

Onun içindir ki, yurtseverliğinden, halkseverliğinden kuşkulanmadığımız herkesi eteğindeki ayrılık-gayrılık taşını dökmeye, gündemdeki tehlike karşısında birlikte olmaya; bu kez olsun ülkenin ve toplumun somutları karşısında gerçekçi olmaya çağırıyoruz. Ulusal bağlaşıma çağırıyoruz!...

Politika okurları yazıyor

"Erbakan ve Nötron Bombası"

Sayın Erbakan,

Sağcı basındaki yazılara göre dövizler size teslim edilirse Türkiye nötron bombası bile ihraç edebilir deniliyor. Ne kadar şakacı ve hayalci olduğunuzu işe başlar başlamaz yine göstermiş bulunuyorsunuz.

Siz temelci bir lidersiniz. Nötron bombası fabrikasının temelini atmadan nasıl oluyor da hemen ihraca kalkıyorsunuz anlayamadık. Şu esprili temel atma törenlerinizi ne zamandır özledik; bizi bu temel atma törenlerinden yoksun bırakmayın lütfen. İktidara geldiğiniz şu günlerde hemen bir Nötron Bombası fabrikasının temelini atarsanız, ağır sanayiinin en ağırından işe başlamış olacağınızdan bir dahaki seçimleri muhakkak siz kazanırsınız. Yalnız acele etmeniz gerek. Bu bomba işi öyle pek savsaklanmaya gelmez. Ortaklarınız sizden önce davranıp temel atmaya kalkabilirler. Çünkü sizin attığınız temellerin pek temelden sayılmadığı seçimlerde ortaklarınızca dile getirilmişti. Tabii bu kez bu konuyu gizli protokolünüzle sağlama bağlamışsınızdır muhakkak.

Oysa İslam olan bir kişi karıncayı bile ezmekten korkar. Siz nasıl İslamsınız ki bombayı yapıp İslamları da tabii pazar görüp onları sömürmeye kalkıyorsunuz. Bundan başka kibar görünüşünüze de böyle gaddarlıkları yakıştıramıyoruz. Yazıda, Amerika'ya bu yolda verilen dövizlerle «Amerika, Merih'e bile adam yollayabilir» denildiğine göre aynı sömürüyü siz tabii pazar gördüğünüz İslam ülkelerinden yapmaya kalkıyorsunuz. Her halde sizin de Merih'e gönderilecek adamlarınız var. Kimbilir belki de üç arkadaş bu yolculuğa hazırlanıyorsunuzdur. Hayırlısı olsun. Üçüncü cepheyi de orada oluşturup çattığınız çatının altında Merihlileri toplarsınız. Sonra onlara da cephe hükümetlerinin nasıl kurulup çalıştığını öğretirsiniz.

Çağımız liderlerinin bomba yapımı ihracı gibi konuları düşünmeleri yerine bu bombaları tümüyle ortadan kaldırıp insanlığı barış ve mutluluk içinde yaşatma amacını gütmeleri tüm insanlığın dileğidir.

İZMİR'DEN ADININ SAKLI KALMASINI İSTEYEN BİR OKUR

İSTANBUL 13. İCRA MEMURLUĞUNDAN

977-6766

Mahçuz olup satılmasına karar verilen 20.000.00 TL.sı değerinde 44 27 50 numaralı telefonun intifa hakkının birinci satışı 24.8.1977 günü saat 17.15 - 17.30 arasında Belediye Kapalıçarşı Mezat Müdürlüğü salonunda satılarak paraya çevrilecektir. O gün mahçuz telefonun intifa hakkına % 75'ne müşteri çıkmadığında ikinci satışı 25.8.977 günü aynı yer ve saatte yapılarak en çok artırana peşin para ile ihale olunacaktır. Tellâliye ve damga resmi alıcıya aittir.

Almak isteyenlerin belli gün ve saatte mahallinde görevli İcra memuruna müracaatları ilân olunur. 11.8.1977

Po: 2078 - 6899

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı Şubesinde 920036-8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS-G/110 numaralı hesaplara yatırınız.

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların adlarını bir liste halinde Politika Gazetesine gönderiniz.

GENEL TOPLAM: 3.598.220.91

DÜNKÜ TOPLAM: 3.579.015.91

Hacı Bektaş Kazası Halkı	700.–
EGO Otobüs Memurları	2.060.–
Düzce İlerici Gençleri	1.125.–
Kocaeli TÜS-DER Şub.	1.370.–
Selami Akbıyık	250.–
Ahmet Ateş	200.–
Ardeşenli İlerici bir grup	1.500.–
Mahle Piston İşçileri	12.000.–

BUGÜNKÜ TOPLAM: 19.205.–

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırılırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine "grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz.

T.C. KÖY İŞLERİ BAKANLIĞI YOL, SU VE ELEKTRİK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ XV. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Bölge Müdürlüğümüze bağlı Erzincan, Sivas ve Tokat YSE Müdürlüklerinin hudutları dahilince olup, 1977 mali yılı stablize kaplama ve tesis yapım programında bulunan aşağıda adları yazılı köy yollarının stablize kaplaması ve tesis inşaatlarının hizalarında yazılı gün ve saatlerde 2490 sayılı kanunun hükümleri dahilinde kapalı zarf usulü ile mukaveleli vesair mukaveleli olarak ihaleye çıkarılmıştır. İhale dosyaları ve şartnameleri YSE. Genel Müdürlüğünde, ilgili Daire Başkanlıklarında YSE 15. Bölge Müdürlüğünde ve ilgili YSE İl Müdürlüklerinde görülebilir.

Eksiltmeye girebilmek için 1977 mali yılı vizeli Ticaret Odası belgesi, yapı araçları bildirgesi, Teknik Personel bildirgesi, Talip ortaklık ise imza sirküleri, mali durum bildirgesi, taahhüdünde bulunan işlerin bildirgesi, iş yerini gördüğüne dair bildirge, ihaleye gireceği stablize kaplama keşif bedeli 1.000.000,— TL. ya kadar olan işlerde en az işin keşif bedeli kadar iş bitirme belgesi, keşif bedeli 1.000.000,— TL. dan fazla olan işlerde en az işin keşif bedeli kadar Bayındırlık Bakanlığından alınmış (C) grubu (Tesis inşaatlarında keşif bedeli 500.000,— TL. ya kadar olan işlerde en az işin keşif bedeli kadar iş bitirme belgesi, keşif bedeli 500.000,— TL.dan fazla olan işlerde en az işin keşif bedeli kadar Bayındırlık Bakanlığından alınmış (B) grubu) Müteahhitlik karnesini ibraz ederek yeterlik belgelerini almalarını ve teklif mektuplarını mevzuata uygun şekilde ihale saatından 1 saat önce ihale komisyonuna vermeleri gerekmektedir.

Telle müracaat ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

S. No.	İşin Adı	1. Keşif bedeli TL.	G. Teminat miktarı	Son Müracaat tarihi	İhale günü	İhale saati	1977 Bütçe ödeneği
1	Erzincan Kemaliye Kobataş Başpınar gr. K. Y. stablize nakli işi	1.830.020,—	68.650,—	2.9.977	5.9.977	9,30	1.830.020.—
2	Erzincan Kemaliye Bakımevi inş.	1.800.000,—	67.750,—	2.9.977	5.9.977	14,00	200.000,—
3	Sivas Kangal Karacaören K. Y. Stb. nakli işi	245.160,—	13.508,—	2.9.977	5.9.977	15.30	122.000,—
4	Sivas Kangal Kuzyaka K. Y. stb. nakli işi	452.736,—	21.860,—	5.9.977	6.9.977	19,30	226.000,—
5	Kangal Yeşilkale İğdelidere K. Y. Stb. nakli işi	717.024,—	32.431,—	5.9.977	6.9.977	14.00	358.000,—
6	Yıldızeli Davulalan gr. K. Y. Stb. nakli	1.673.976,—	63.970,—	5.9.977	6.9.977	15,30	837.000,—
7	Sivas Kangal Mescit K. Y. Stb. nakli işi	970.728,—	42.579,—	6.9.977	7.9.977	9.30	485.000,—
8	Sivas Merkez YSE İl tipi anbar binası ve mevcut anbarlara kalorifer tesisatı inşaatı	2.200.000,—	79.750,—	6.9.977	7.9.977	14.00	1.000.000,—
9	Sivas Divriği Bakımevi inşaatı	1.800.000,—	67.750,—	6.9.977	7.9.977	15.30	200.000,—
10	Tokat Erbaa Kuytul Fındıcak Kozlu gr. K. Y. Stb. nakli	1.895.750,—	70.623,—	7.9.977	8.9.977	9,30	1.193.000,—
11	Tokat Niksar Çayköy - Araköy - Kapıağzı K. Y. Stb. nakli işi	721.630,—	32.616,—	7.9.977	8.9.977	14.00	444.000,—
12	Tokat Reşadiye Bakımevi inşaatı	1.800.000,—	67.750,—	7.9.977	8.9.977	15,30	200.000,—
13	Tokat Merkez YSE dinamit deposu inşaatı	420.000,—	20.550,—	8.9.977	9.9.977	9,30	450.000,—

NOT: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 sıra noda kayıtlı işler ikinci kez ihaleye çıkarılmaktadır.

Po: 2079 - 23416

Politika

Sri Lanka'daki çatışmalarda 3 kişi öldü 20 kişi yaralandı

COLOMBO, (THA-UPI)

Sri Lanka'nın kuzeyindeki bazı eyaletlerde rakip etnik guruplar arasında çıkan olaylar yüzünden bölgedeki bazı eyaletlerde gün batışından, gün doğuşuna dek sokağa çıkma yasağı konduğu yetkililer tarafından açıklanmıştır.

Karışıklık çıkan eyaletlere takviye olarak askeri birlikler sevkedilmiştir. Sokaklarda, caddelerde, devriyeler, sürekli olarak dolaşmaktadırlar. Sokağa çıkma yasağı ilân edilen kuzeydeki Anuradhapoura, Kuzey Batı'da Kurunegala ile Matale kentlerinde dayak ve yağma olaylarının meydana geldiği bildirilmiştir.

Başkent Colombo'da Başbakan Jr. Jayewardene, Millet Meclisinde yaptığı konuşmada durumun kontrol altına alındığını, polis ile çıkan bir çatışma sonucunda üç kişinin öldüğünü, 20 kişinin de yaralandığını, Kuzey kenti Jaffna'da ise, düzeni korumak amacı ile elindeki bütün kaynakları kullanacağını söylemiştir.

Jaffna'da Pazartesi gününden bu yana polis ile ayırımcı Tamil Birleşik Cephesinin militan üyeleri arasında aralıklı çarpışmalar olduğu bildirilmektedir. Tamil Birleşik Cephesi yarım milyon Tamil azınlığı için ayrı bir devlet istemektedir. Tamiller 13,5 milyon nüfusu olan bu ada ülkesinin Seylanlılardan sonra ikinci en büyük etnik grubunu oluşturmaktadır. Jaffna'nın Seylanlıların çoğunlukta olduğu güney kesimlerinde karışıklık haberleri yayılırken yetkililer Tamillilere karşı yağma ve protesto eylemlerine girişildiğini söylemişlerdir.

Sovyetler, ABD'den Doğu-Batı ticaretine konan engellerin kaldırılmasını istedi

MOSKOVA — (THA-UPI)

Sovyetler Birliği ABD'den Doğu ile Batı ticareti arasına koyduğu «gerekçesiz engelleri» kaldırması yolundaki isteğini yinelemiştir.

Sovyetler Birliği hükümetinin organı İzvestiya gazetesi «uluslararası ekonomik mübadelenin ve her şeyin üzerinde, Doğu ile Batı arasındaki ekonomik ilişkilerin önündeki gerekçesiz engel ve sınırlandırmaları kaldırılmasının gelişmeye büyük ölçüde yardımcı olacağı ve karşılıklı çıkarlara dayalı Doğu-Batı ekonomik işbirliğini geliştireceği çok açıktır» diye yazmıştır. İzvestiya bunun ayrıca «detantın ekonomik temellerini pekiştireceğini, dünya barış ve güvenliğini güçlendireceğini» belirtmiştir.

Gazete, haberinde, başkan Carter'in Sovyetler Birliği ile ticaretin daha da gelişmesine yol açabilecek daha sıkı ilişkilerin gerçekleşeceğini umduğu yolunda son zamanlarda verdiği demeçlere karşın Pentagon'un «yeni sistem bir ambargonun» ayrıntılı tasarımını yaptığını yazmıştır.

İran'da büyük sermayeye yeni güvenceler verildi

TAHRAN-(THA-UPİ)

İran'ın yeni Başbakanı Cemşid Amuzegar ilk sorun olarak, ülkede gittikçe artar enflasyon hızını ele alacağını bildirmiş, bu arada da, sanayicilere, "alınacak önlemlerden çekinmemeleri gerektiğini" söyleyerek güvence vermiştir.

Çoğu büyük sanayiciler ve işadamları olan parlamento üyelerine hitaben yaptığı konuşmada, Amuzegar devletin özel sektöre fazla karışmayacağını ve haklı serbest rekabetin devlet tarafından her zaman korunacağını söylemiştir.

İsrail, Irk Ayrımı Konferansına katılmaktan korkuyor

TEL AVİV — (THA-TASS)

İsrail BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'e başvurarak, Nijerya'nın başkenti Lagos'da 23-26 Ağustos günleri yapılacak BM ırk ayırımıyla mücadele konferansına katılmama kararında olduğunu bildirmiştir.

Tel Aviv yöneticilerinin bu kararı, İsrail'in, işgal altında bulunan Arap topraklarındaki Araplara karşı uyguladığı ırk ayırımı siyasetinin konferansda ortaya çıkması korkusuyla aldıkları belirtilmiştir.

İngiltere'de ara seçimlerini İşçi Partisi kazandı

İNGİLTERE, (A.A.)

İngiltere'nin Ladywood seçim bölgesinde, bir milletvekilinin istifası üzerine yapılan ara seçimini iktidardaki İşçi Partisi kazanmıştır. İşçi Partisi adayı John Sever, seçime katılma oranının ancak % 42'yi bulabildiği ara seçiminde, 8000 kadar oy toplamıştır. Muhafazakâr Parti adayı ise 4202 oy almıştır.

Ladywood seçiminin en ilginç yönü, aşırı sağcı ve ırkçı Ulusal Cephe Partisinin kazandığı başarı olmuştur. Ulusal Cephe, Liberal Partiyi geçerek üçüncü sırada yer almıştır.

Ladywood ara seçimi partilerin parlamentodaki sandalye dağılımında bir değişiklik meydana getirmemiştir.

Kaddumi son gelişmelerle ilgili açıklama yaptı:

ABD, Ortadoğu siyasetini Araplar lehine değiştirmedi

Filistin Mülteci Kampı

KAHİRE, (THA-TASS)

Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) Siyasi Bölüm Başkanı Faruk Kaddumi, «Bazı Arap ülkeleri, özellikle de Mısır'da ABD'nin Orta Doğu siyasetinin Araplar lehinde temelde bir değişiklik gösterdiği yolundaki inanış tamamiyle yanlıştır» demiştir.

Kaddumi, Kahire'de yayınlanan El Musavvar dergisine verdiği demeçte sözlerini şöyle sürdürmüştür: «Bazıları Başkan Carter'in demecinde Filistinlilere bir yurt verilmesini istediğini söylemesini ABD siyasetinde büyük değişiklik meydana geldiği ve bu değişikliğin Araplar lehinde olduğu şeklinde yorumlamaktadır. Ancak bütün bunlar sadece sözde kalan konuşmalardır, eyleme dönüştürülmemektedir. Eski ve yeni ABD yönetimleri arasında Orta Doğu siyaseti bakımından hiç bir fark yoktur.»

Kaddumi, ayrıca FKÖ'nun tutumunun çok esnek olduğuna da işaret etmiş ve Filistin halkının ulusal haklarını tanıyan maddeler BM kararlarına eklendiği takdirde Cenevre Barış Konferansına katılmaya hazır olduklarını söylemiştir.

İSRAİL DEVLET BAŞKANI ABD POLİTİKASINI ANLAYAMADIĞINI SÖYLEDİ

İsrail Devlet Başkanı, ABD'nin, işgal altındaki topraklarda Yahudi yerleşme yerleri kurulmasını kınamasının nedenini anlayamadıklarını söylemiştir.

İsrail televizyonunda konuşan Naor şöyle demiştir: «İncil'de adı geçen İsrail topraklarında Yahudi yerleşme yerleri kurulmasının önüne geçilmesini düşünemiyorum bile; ABD'nin de bu üç yerleşme yerinin kuruluşuna karşı çıkışının nedenini bir türlü anlayamadım. Hükümetimin yerleşme yerlerini kurmaya karar vermesi siyasi değil, sadece tekniktir ve daha önceki hükümetin kararını icra etmek anlamını taşımaktadır» demiştir.

Öteyandan, Mısır Dışişleri Bakanı İsmail Fehmi «İsrail'in işgal altındaki Şeria nehrinin Batı yakasında Yahudi yerleşme yerleri kurması Orta Doğu bunalımını daha da vahimleştirecektir» demiştir.

Somali gerillaları ağır kayıplar vermeye başladılar

Etiyopya'nın karşı saldırıya geçmesi bekleniyor

Etiyopya Lideri Mengistu Haile Mariam

NAİROBİ, (THA)-(UPI)

Etiyopya'daki diplomatik kaynaklar, daha önce Ogaden'in çok büyük bir bölümünü denetimleri altında bulundurduklarını iddia eden Somalili gerillaların cuma günü, Etiyopya'nın bölgedeki «son savunma hattına» karşı yeni bir saldırıya geçtiklerini bildirmişlerdir.

Salı günü Etiyopya kuvvetlerinin denetimi altındaki Daire Dawa'ya karşı havan ve roketatarlarla saldıran Somali gerillaları, Etiyopya Hava Kuvvetlerine bağlı jet uçakları tarafından geri püskürtülmüş, ancak karadaki çarpışmalar yoğun bir şekilde sürmeye devam etmişti.

Somalili gerillalar hava saldırısında ağır kayıplar vermiş olmalarına rağmen başlattıkları hücumu sürdürmeye devam etmişlerdir. Bu arada bölgeye yeni Etiyopya birliklerinin gelmekte olduğu haber verilmiştir.

Etiyopya son çarpışmalarda Somali Hava Kuvvetlerine ait 2 Mig savaş uçağının daha düşürüldüğünü, çok sayıda tank ve zırhlı aracın tahrip edildiğini açıklamıştır. Etiyopya, açıklamasında çarpışmalarda 600'den fazla Somalili gerillanın öldürüldüğünü de belirtmiştir.

Çok iyi eğitilmiş hava kuvvetlerine sahip olan Etiyopya'nın çok yakın bir gelecekte büyük bir karşı saldırıya geçmesi bölgedeki yabancı gözlemcilerce beklenmektedir.

Gözlemciler böyle bir karşı saldırının Somali için çok büyük bir sorun olduğunu söylemişlerdir.

Somali, çarpışmaların başladığı haziran ayından bu yana sürekli olarak çarpışmalara katılmadığını açıklarken, Etiyopya'da Somali birliklerinin gerillalarla birlikte Etiyopya topraklarını işgal ettiğini iddia etmektedir.

Ispanya'da ekmek grevi bitti

Fırın sahipleri halkın baskılarına boyun eğdi

MADRİD, (THA-UPI)

İspanya'da iki gündür ekmek boykotuna giren fırın sahipleri, halkın ve hükümetin baskılarına dayanamayarak yeniden üretime başlama kararı almışlardır.

Fırıncılar, hükümetin dört milyon Madrid'liyi ekmek darlığından kurtarmak amacıyla kentteki 30 fırını zorla üretime geçirmesi üstüne boykota son vermek zorunda kalmışlardır.

Fırıncılar Cemiyeti, ekmeğe yapılan kanunsuz zamda direnen cemiyet başkanı, iki yardımcısı ve diğer yedi fırıncının tutuklanmasını protesto etmek amacıyla ekmek yapımını durdurmuşlardı.

ABD'de birçok kurumun CIA'nın çalışmalarına alet olduğu açıklandı

● **CIA'nın uyguladığı "mkultra harekatı" sırasında cezaevleri, hastaneler, kolejler, genelevlerde LSD ve de elektroşok kullanılan beyin yıkama yöntemleri denendi**

WASHİNGTON, (THA-UPİ)

ABD'deki birçok hastane, üniversite ve çeşitli kurumların ABD Merkezi Haber Alma Örgütü'nün (CİA) beyin yıkama programına âlet olduğu bildirilmiştir.

CIA'nın bir sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre programda kullanılan bu 80 kuruma, kendilerinin işe nasıl âlet edildiklerine dair bilgiler bulunan mektuplar gönderilmiştir.

CIA sözcüsüne göre, milyonlarca dolarlık «Mkultra Harekatı» adı verilen ve 1973 yılında sona erdirilen program gereğince cezaevleri, akıl hastaneleri, kolejler ve hattâ genelevlerde birçok kişi üstünde LSD ve çeşitli uyuşturucu maddeler, hattâ elektroşok kullanılarak beyin yıkama yöntemleri denenmiştir. CIA âlet olarak kullanılan kurumların adlarını açıklamamakla birlikte bunlardan bazılarının ünlü Cornel Üniversitesinin tıp merkezi, Washington'daki Georgetown Üniversitesi ve George Washington Üniversitesi, Lexington'da ABD Kamu Hizmetleri Hastanesi, Los Angeles'te California Üniversitesi Hastanesi, Atlantax'da Federal Cezaevi ve Maryland'da Maryland Üniversitesi olduğu öğrenilmiştir.

«Mkultra Harekatı» Senato Haber Alma Komisyonu CIA'nın faaliyetlerini saptamak amacıyla 1974-75 dönemi arasında açtığı soruşturmada su yüzüne çıkmıştı.

Butto Anayasayı ihlâl suçundan mahkemeye verildi

İSLAMABAD-(A.A.)

Eski Başbakan Zülfikar Ali Butto, Pakistan Anayasasını çiğnemekle ve devlete ihanet etmekle suçlanarak mahkemeye verilmiştir.

Eski Başbakanı mahkemeye veren Zahir Elahi, Butto'ya karşı mücadele yürüten "Pakistan Ulusal İttifakı"nın liderlerinden birisidir ve Butto'nun başbakanlığı sırasında dört yıl hapishanede yatmıştır. Elahi, Butto hükümetinin askeri darbe ile düşürülmesinden sonra serbest bırakılmıştır.

Davayı açan Elahi'nin 21 Ağustosta mahkemeye çıkacağı bildirilmişti fakat suçlanan Butto henüz mahkemeye çağırılmamıştır.

Olaylar ve gerçekler

İsrail ve Filistin halkları kardeştir

Ayşe Bilge DICLELI

Son zamanlarda sağ basında Filistin konusunda hayli uzun yazılar çıktı. Irkçı fikirleri savunan gazeteler, yayınladıkları yazılarda, Filistinlileri haklı gösterirken, müslümanlığı, hıristiyanlığı ve museviliği paravan olarak kullanıyorlar. Bu tutum bazı çevrelerde, Filistin konusunda, faşistlerle ilericilerin aynı paralelde düşündükleri izlenimini bırakıyor. Ancak, dünya halklarının kardeşliğini herşeyden öne alan ve tüm dünya halklarının çıkarlarının bir ve aynı olduğunu söyleyen ilericilerle, dünya halklarının kardeşliğini bölmeye ve çıkarlarının çatıştığını yaymaya çalışan gericilerin aynı paralele düştüklerini iddia etmek mümkün müdür?

Elbette mümkün değildir. Ülkemizdeki sağ basın, Ortadoğu konusunda Filistinlilere sahip çıkarken, yalnız ve yalnız anti-semitizme (yahudi düşmanlığına) dayanıyor. Çünkü Ortadoğu konusunda Filistin halkının haklarına sırt çeviren ve Filistin halkının en doğal hakkı olan kendi kaderini tayin hakkını emperyalizmin çıkarları doğrultusunda kullanmaya çalışan gerici Arap rejimleri konusunda susmayı tercih ediyor. Ve bu susuşu ile, bu konuda emperyalizmin ve gerici İsrail rejiminin tarafını tutuyor.

İlericiler ve demokratlar, Filistin halkının haklarına sahip çıkarken, çağımızın en mükemmel düşünceleri doğrultusunda davranıyorlar. Bunlar halklararası karşılıklı güven, halklararası işbirliği, işgallere, zor uygulamalarına son verme, ulusların kendi kaderlerini tayin hakları gibi ilkelerden kaynaklanıyor. İlericiler ve demokratlar, Filistin konusunda bu ilkeleri terkeden ve Ortadoğu'daki emperyalist çıkarları destekleyen gerici Arap rejimlerini de şiddetle kınıyorlar. Aradaki farkın ne kadar büyük olduğu görülüyor.

Ülkemizdeki sağ basın, İsrail'e vururken, yalnız ve yalnız anti-semitizm yapıyor. İkinci Dünya Savaşında Hitler'i kitle halinde kıyımlara insan kasaplığına götüren bu düşünce tarzı, elbette Ortadoğu konusuna bir bakış açısı olamaz.

İlericiler, soruna bambaşka bir açıdan daha yaklaşıyorlar. İsrail'in bugün izlediği yayılmacı ve işgalci politikasına karşı çıkılırken, İsrail'deki emekçi yığınların nasıl sömürüldükleri, ilericilerin nasıl kıyıma uğradıkları da vurgulanıyor. Çünkü İsrail'de iktidardaki gericilik yalnız Filistin halkını değil, İsrail halkını da kırıp geçiriyor. İşçilerin hakları hunharca çiğnenirken, ilericiler, demokratlar ve yayılmacı politikaya karşı çıkanlar takibata uğruyor, meslekten men ediliyor ve tutuklanıyor. Arap halkları ile kardeş olduklarını belirten ilericiler, Filistin halkı kadar bu gerici rejimden nasiplerini alıyorlar. Bu gerçek, sağ basında bir tek satırla bile belirtilmiyor.

Sağ düşünce, tüm sorunlarda olduğu gibi, Ortadoğu konusunda da yanlış görüşler yaymak istiyor. Bu nedenle de Ortadoğu konusunda neden Filistin halkının haklı olduğu gerçeği, böyle bir paravananın ardına gizlenmek isteniyor.

Oysa bütün ülkelerin halkları kardeştirler. İsrail halkı ile Filistin halkı da öyle. Türkiye halkı ile Yunanistan halkı da öyle. İrlanda halkı ile İngiltere halkı da öyle. Tün dünya emekçi halklarının çıkarları bir ve aynı doğrultudadır. Barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm uğruna verilen savaşım, bütün dünya halklarını birleştirmektedir. Çünkü düşman tektir: uluslararası gericilik.

Fransa'da nükleer enerji üretimi, Malville olayları ve örgütlenen provokasyon

Fevzi ATEŞ

FRANSA'DA, GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE, LYON YAKININDAKİ MALVİLLE ŞEHRİNDE, NÜKLEER SANTRALLERİN KURULUŞUNA KARŞI BÜYÜK GÖSTERİLER DÜZENLENDİ. DAHA ÖNCE FEDERAL ALMANYA'DA AYNI TÜRDEN GÖSTERİLER YAPILMIŞTI. ŞİMDİ BÜTÜN AVRUPA'DA NÜKLEER ENERJİNİN YAYGINLAŞMASINA KARŞI HAREKETLER GELİŞİYOR. AŞAĞIDAKİ YAZI MALVİLLE OLAYLARINI İNCELİYOR.

Fransa'nın Lyon şehri yakınlarındaki Malville'de 30-31 Temmuz'da bir gösteri düzenlendi. Gösteri sırasında güvenlik kuvvetlerinin el bombaları kullanmasıyla 1 kişi öldü, yüzlerce kişi yaralandı.

Gösteri, Malville'de kurulmasına başlanan «Phenix» nükleer enerji üretim santralına karşı, «ekolojist» guruplarca düzenlendi.

Malville olayı, Fransız basınında, radyo ve televizyonunda önemli yer aldı. Olayın yankılarına da aynı şekilde geniş yer verildi. Olayın önemi antinükleer gösteri düzenlemesinin ve bir kişinin ölmesinin ötesindedir.

NÜKLEER ENERJİ SORUNU

Nükleer enerji üretimi, kapitalist ülkelerde önemli bir sorundur. Daha doğrusu, nükleer enerji santralı, bulunduğu bölge halkı için bir tehlike teşkil etmekte, doğaya önemli zararlar vermektedir. Fakat bu tehlikenin nedeni, nükleer enerji üretimi değil, üretimin gerçekleştirildiği santrallarda büyük tekellerin aşırı kâr hırsıyla yeterince güvenlik tedbirleri almamalarıdır. Bunun sonucunda santralların attığı artıklar çevre kirlenmesine ve meydana gelen kazalar radyasyon veya zehirli maddelerin dışarıya sızmasına yol açarak, çevrede yaşayan halk için önemli tehlike oluşturmaktadır.

Bütün sorun, nükleer enerji üretimi gerçekleştirilirken bütün güvenlik tedbirlerinin alınıp alınmamasıdır. Sovyetler Birliğinde gerçekleştirilen nükleer santrallar, bugüne kadar çevre halkına ve doğaya hiç bir zarar vermemesiyle bunun açık örnekleridir.

Son yıllarda kapitalist Avrupa ülkelerinde, çevre kirlenmesine karşı doğa'yı savunduklarını söyleyen «ekolojist» gurupların bir kısmı, Nükleer enerji üretimine tamamen karşı çıkarak anti nükleer bir tavır almaktadırlar. Bazı goşist guruplar da aynı görüşleri paylaşarak nükleer santralları sabote etme girişimlerini arttırmaktadırlar.

Bu akım ve guruplar, nükleer enerji üretimini, kapitalist sistemdeki niteliklerinden çıkarak, insanlığa zararlı ilan ederek, nihilizm içinde anti nükleer eylemler düzenlemektedirler.

FRANSA'DA NÜKLEER ENERJİ SORUNU

Fransa'nın en büyük sendikal örgütü C.G.T., Malville gösterisiyle ilgili olarak 18 Temmuz'da yaptığı basın toplantısında, nükleer enerji üretimi konusunda görüşünü dile getirdi. CGT prensip olarak nükleer enerji üretimine karşı değil. Fakat Giscard iktidarının, birkaç büyük tekelin çıkarı için tüm enerji üretimini, nükleer enerji üretimiyle karşılamasına karşı çıkıyor.

Giscard iktidarı, tabii kaynaklardan enerji üretimi için yapılan yatırımları yavaşlatarak, bir kısmını iptal ederek, enerji üretiminin önemli bir bölümünü nükleer santrallarla gerçekleştirmeyi denemektedir. Bu politikanın uygulanması halinde, önümüzdeki on sene içinde Fransa, nükleer santrallarla enerji ihtiyacını karşılayamayacağı gibi, tabii kaynaklarla elde ettiği enerji de (kömür, hidro elektrik...) yetersiz kalacağından, ülke, Almanya ve Amerika'ya daha fazla bağımlı bir hale gelecektir.

Giscard iktidarının nükleer enerji politikası Fransız Empain, Pechinay ve Amerikan Westinghouse tekellerinin tatlı kârlar elde etmesini sağlamak amacını güdüyor.

Malville gösterisi, birinci olarak iktidarın kendi politikasını uygulamak için kullanıldı. Gösteriye bir hafta kala, radyo, televizyon gerici basın kamuoyunu Malville ile meşgul ederken, iktidar, ne parlemantoya ne de bakanlar kuruluna danışmadan, iki üç bakanla birlikte, 1979'da fazladan 5000 megawatt nükleer üretim için karar alıyordu.

Malville gösterisi vesilesiyle düzenlenen senaryo'nun amacı Fransız kamuoyunda nükleer enerji üretimi konusunda iktidarın politikasını tartışmaya fırsat vermeden uygulamaya geçebilmekti.

Bu nedenin yanısıra Malville olaylarının arkasında önemli bir gerçek daha yatıyor. Demokratik değişimlerin olabileceği 1978 seçimlerinde büyük tekeller, iktidarı kaybetmemek için ellerinden gelen her yolu deniyorlar. Bu yollarından bir tanesi «tansiyonu, gerginliği arttırmak stratejii».

DÜZENLENEN PROVOKASYON

Malville gösterisinin hazırlıkları uzunca bir süre önce başladı. Temmuz ayında ve daha önceki aylarda da, goşist guruplar, Malville'de sabotaj yapmak, çatışma çıkarmak için çağrılarını durmadan yinelediler. Buna karşılık İçişleri Bakanı bölgeye toplum polislerini (CRS) ve hareketli jandarma birliklerini yığmaya başladı. Daha 28 Temmuz'da Malville'deki polis ve jandarma sayısı 5000'i bulmuştu. Bölge valisi ise sürekli provoke edici bildiriler yayınlıyordu.

Radyo, televizyon ve gerici basın bütün bu manevralara geniş yer ayırarak, kamuoyunu «Malville'de bir çatışma çıkmasının kaçınılmaz» olduğuna inandırmaya çalıştı.

Fransız Komünist Partisi, bir yandan anti nükleer nihilizmine karşı, bir yandan da provakasyon hazırlıklarına karşı birçok defalar uyarıda bulundu. CGT sendikası ise 18 Temmuz'da yaptığı basın toplantısında nükleer enerji ve hükümetin bu konudaki tutumu hakkında görüşlerini açıkladıktan sonra şöyle dedi: «CGT, bir anti nükleer ideoloji adına yapılan şiddet hareketlerini mahkûm eder. Hükümet ve sağ; «tansiyonu arttırma stratejilerine» giren bir provakasyon alanı yapmak istiyor. CGT bu oyuna gelmeyecektir. Eğer çatışma çıkarsa, bunun tek sorumlusu iktidardır.»

Gösteriden bir hafta önce CFDT sendikası, daha sonra da sosyalist partisi gösteriye katılmama kararı aldılar.

Ve 31 Temmuz'da ekolojistlerin katıldığı 30 bin kişilık gösteri, iktidarın daha önce öngördüğü ve beklediği gibi kanlı bir şekilde sona erdi.

Olayların devam etmesi için büyük tekeller imkânlarını seferber ediyorlar.

Grevlerden, yüzbinlik yürüyüşlerden hiç bahsetmeyen gerici basın, Malville olaylarını toplumda tansiyonu, gerginliği arttırıcı bir şekilde vermeye devam ediyor.

Fransız Elektrik (EDF) şirketinin binalarına, arabalarına bomba atmalar, olayların hemen ertesi günü başladı. Fransa'nın çeşitli bölgelerinde olayların çıkmasının çok mümkün olacağı yürüyüşlerden, Ağustos ayının her hafta sonunda bir tane şimdiden örgütlendi.

İktidarın ve büyük tekellerin tek amacı, toplumda gergin, yarınından güvensiz bir terör ve baskı havası yaratarak, 1978 seçimlerinde emekçi kitlelerin demokratik değişim istemlerini gerçekleştirmesini engellemek.

Aynı işi, 1968 de büyük işçi eylemlerinden sonra, goşistlerin anarşik eylemlere girişmeleriyle uygulamışlardı.

Malville olaylarından bir görünüş. Göstericilerin ateşe verdiği otomobiller itfaiye erleri tarafından söndürülmeye çalışılıyor. Olaylarda yaralanan bir gösterici hastaneye gönderiliyor.

Zamların günahını kimse kabullenmiyor

İSTANBUL- (İSTA)

2. MC'nin Başbakanı ve AP Genel Başkanı Süleyman Demirel 15 gün aradan sonra dün Florya Köşkünde Cumhurbaşkanı Korutürkle görüşülebilmiş tir. Başbakan Demirel Korutürkle görüşmesinden sonra Valilikte düzenlediği basın toplantısında Türkiye'nin fevkalade usullere baş vurmadan yönetilebileceğini ve yönetilmesi gerektiğini söylemiştir.

Demirel iktisadi durum konusunda da "ben Türkiye'nin yoklarını değil, varlarını sayarım" demiş tir.

Dün saat 10.00 uçağı ile Yeşilköy Hava Alanına gelen Başbakan Demirel doğruca Florya Köşküne gitmiştir. Cumhurbaşkanı Korutürk'le bir saat 15 dakika süren görüş mesinden sonra kendisini karşılayan gazetecilere, Vilayette konuşacağını bildiren Demirel Cumhurbaşkanı'nın yanından ayrılmış tır. Demirel Vilayette düzenlediği basın toplantısında Cumhurbaşkanı Korutürk'le ülkenin iç ve dış konularını görüştüğünü söylemiştir.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in dünkü Kara Kuvvetleri Komutanlığı ile ilgili demecini sorumsuzluk olarak nitelendiren Başbakan Demirel, "sorumsuz beyanatlara millet sağ duyusu ile karşılık verecektir. CHP Genel Başkanı Kara Kuvvetleri Komutanının tayini ile ilgili olarak orduyu siyasete karıştırmayalım diyerek beyanat veriyor. Acaba orduyu siyasete karıştırmayıp da ne yapıyor? CHP Genel Başkanı Cumhurbaşkanına neyi yapması lazım geldiğini söylüyor. Hergün sorumsuz beyanlarla karşılaşıyoruz. Ama sorumsuz beyanatlarını verip duracağı yer milletin vicdanıdır."

Başbakan daha sonra basın mensuplarının sorularını cevaplandırmış tır.

Demirel'e yöneltilen soru ve cevaplar şöyledir:

Başbakan Demirel: "Neye zam yapmışız, tekel maddelerine zammı, hükümet değil, Tekel Genel Müdürlüğü yaptı" dedi

Soru: Maden-İş ve Tekstil işkolunda uzun süredir devam eden grevler konusunda hükümet olarak bir çözüm bulma için çalışmalarınız var mı?

Cevap: Hükümet işveren değildir. Hükümetler grevler meselesinde tarafsız tutum takınır. Grevlerin bir an önce bitmesi en büyük arzumuzdur.

Soru: Cumhurbaşkanı ile görüşmenizde KKK'nin tayin konusunu görüştünüz mü?

Cevap: Türkiye'de kuvvet kumandanı atanması ilk defa olmuyor. Bu işin kanunları ve yolları vardı. Atamanın siyasi hiç bir yönü yoktur Yapılacak iş halin icabı ne ise odur.

Soru: Bir yandan ucuzluk vaadediyorsunuz bir yandan zam yapıyorsunuz bunu nasıl bağdaştırıyorsunuz?

Cevap: Nereye zam yapmışız? Tekel maddelerine zam yapıldığı doğru. Bu zammı hükümet yapmaz. Tekel Genel Müdürlüğü yapmış tır.

Ama tabii ki hükümetin rızası olmadan zam yapmak da mümkün değildir.

Soru: Önümüzdeki günler de zamların yaygınlaşacağı söyleniyor. Bu konuda ne diyorsunuz?

Cevap: Zam var da denmez, yok da denmez. Bu fevkalade nazik bir konudur. Halin icabı, ne ise o yapılır.

Soru: Anarşinin önlenmesi konusunda yeni önlemleriniz var mı?

Cevap: Kanun hakimiyetinin sağlanması Türkiye'nin en önemli sorunudur. Hukukun içerisinde kalınarak, devletin meşru kuvvetleriyle anarşiyi önleme gayreti içersindeyiz. Türkiye fevkalade usullere baş vurmadan yönetilebilir ve yönetilmelidirler de.

Soru: Meclis Başkanının seçimi konusunda önümüzdeki hafta bir netice alınabilir mi?

Cevap: Meclis Başkanını seçmek bir parti işi değildir. Bir grup kararı ile de Meclis Başkanı seçilmez. Şimdiye kadar hiç bir Meclis Başkansız kalmamıştır, şimdi de kalmayacaktır.

TYS Başkanı Aziz Nesin İzmir Fuarında 50 ton kitap satılacağını açıkladı

İZMİR- (THA) -

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Aziz Nesin, Türkiye'de şimdiye dek açılan kitap sergisinin en büyüğünün bugün 46. İzmir Uluslararası Fuarında açacaklarını bildirmiş, sergide 23 yayınevinin 2 bin 300 çeşitten oluşan 100 bin adet kitap satışa sunulacağını açıklamıştır.

Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Başkanı Aziz Nesin dün TGS İzmir Şubesinde düzenlediği basın toplantısında, bugün İzmir Fuarında TYS adına açılacak olan Türkiye'nin en büyük kitap sergisinde, fuar süresince Türkiye'nin ünlü yazarlarının imzalayacaklarını belirtmiştir.

Açacakları serginin şimdiye dek açılan sergilerin en büyüğü olacağını kaydeden Nesin sergi açmaktaki amaçlarını şöyle açıklamıştır.

"Öncelikle Türkiye'de yazarlarla okurları arasında sıkı ilişki kurmak, var olan ilişkiyi işe pekiştirmek istiyoruz. Sergi sırasında okurlarla yazarlar söyleşide bulunabilecekler, yapıtlarını daha yakından değerlendirebilecekler.

Bu aylar genellikle Türkiye'de kitapların az okunduğu, az satıldığı aylardır. Biz bu kitap piyasasındaki cansızlığı hareketsizliği gidermeyi amaçlıyoruz. Bir de Türkiye'nin en küçük sendikası olan sadece 200 üyesi bulunan sendikamıza gelir sağlamayı düşünüyoruz. Ancak bu yıl açacağımız sergi bize büyük gelir getirmeyecektir. Gelecek yıl sergimizi daha da geliştirmek suretiyle gelirimizi arttıracağız."

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler yurda döndü

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğine inceleme gezisi yapmak üzere giden DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler yurda dönmüştür. 29. Temmuz 1977 günü SSCB ye giden DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler 20 gün süresince çeşitli incelemelerde bulunmuştur. Fotoğrafta DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca tarafından Yeşilköy havaalanında karşılanırken görülmektedir.

Topuz, MHP ile AP'nin anarşiye kanat germeye devam ettiklerini söyledi

ANKARA (İSTA)

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Ali Topuz, MHP ile MHP'lileşen AP'nin anarşiye kanat germeye devam ettiklerini belirtmiş, "anarşinin sorumlusu oldukları gerçeğini, CHP'yi suçlayarak sık sık barış çağrısı yaparak maskelemeye çalışan MHP sözcüleri halkımızı yanıltamıyacaklardır" demiştir.

Topuz dün verdiği yazılı demecinde, anarşinin önlenmesi için ilk koşulun polisin tarafsız davranması olduğunu hatırlatmış, ikinci MC hükümeti döneminde, görevlerini tarafsızlıkla yapmaya çalışan polisler üzerine Başbakanlık Özel Kalemine kadar uzayan baskılar yapıldığını söylemiştir. Bu baskıların kanıtlarıyla kamuoyuna açıklandığını da ifade eden Topuz, daha sonra özetle şöyle devam etmiştir:

"5 Ağustos 1977 günü Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi önünde, evlerine gitmekte olan öğrenciler saldırıya uğramışlardır. Saldırganlara karşı görevini yapmak isteyen polis memurları, "kanun biziz, başka kanun tanımayız" sözleriyle karşılaşmış ve hakarete uğramışlardır. Suçluları yakalayan polis memuru, birkaç gün sonra Başbakanlık Özel Kalem Müdürlüğüne çağrılarak tehdit edilmiş ve ifadesini değiştirmeğe zorlanmıştır. Daha sonra olaya Milliyetçi Hareket Partili Başbakan Yardımcısının ve bir başka Milliyetçi Hareket Partili Bakanın da adları karışmıştır.

Olay, her yönüyle korkunçtur ve anarşinin MC hükümetleri sırasında sayın İçişleri Bakanının olumlu çabalarına karşın, niçin önlenemediğini, tersine giderek yaygınlaştığını gösterecek niteliktedir."

PAKTAŞ'da DİSK'e bağlı Tekstil'e yetki vermemek için iş müfettişleri fişlerle kaçtı

ADANA-(İSTA)-

18. Ağustos 1977 günü Adana PAKTAŞ Pamuklu Ticaret işyerinde 2987 işçiyi kapsayan ve daha önce yetkili bulunan Teksif ile DİSK'e bağlı Tekstil arasında yapılan irade beyanı Tekstil Sendikasının lehine sonuçlanırken iş müfettişleri irade beyanı fişleriyle ortadan yok olmuşlardır. İş verenin arabasıyla fabrikadan ayrılan müfettiş lerin ortadan kaybolması işçiler tarafından tepkiyle karşılanmış tır. Öteyandan fabrikada çalışan Bayram İnce ve Mestan Çullu adlı iş çiler dışarıdan getirilen komandoların saldırısa uğramışlardır.

İşverenin baskısıyla 500 kadar işçinin katılmadığı irade beyanında DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası 1321, Türk-İş'e bağlı Teksif 620, MİSK'e bağlı Türk Mensucat-İş 514 Ülke-İş'e bağlı Giyecek-İş 9 oy almışlardır. Salt çoğunluk için gereken 1495 oy sağlanamadığından irade beyanının yeniden yapılacağı bildirilmiş tir.

PAKTAŞ olayı ile ilgili gelişmeler şöyle olmuş tur:

Sayıları 2000'i bulan kalabalık bir işçi kitlesinin sabahın erken saatlerinde fabrika önünde birikmesiyle saat 08.00'de irade beyanına geçilmiş tir. Bu arada fabrika etrafında geniş güvenlik tedbirleri alındığı ve 200 kadar toplum polisinin de fabrika içinde yer aldığı görülmüştür. İrade beyanı saat 18.00'e kadar sürmüş bu arada oylamaya katılan ve vardiya süresi dolan iş çiler fabrika önünde "Yaşasın DİSK, yaşasın Tekstil!" belgileri atarak 2000 kişilik bir grup halinde Adliye binasına sayım sonuçlarını öğrenmeye gitmişlerdir.

Zonguldak'da 21 demokratik kuruluş UDC çağrısını destekliyor

ZONGULDAK — (İSTA)

Zonguldak'da 21 demokratik kuruluş, DİSK'in Ulusal Demokratik Cephe çağrısını olumlu karşıladıklarını ve bütün güçleriyle destekleyeceklerini bildirmişlerdir.

Demokratik kuruluşlar, MC'yi alaşağı etmenin Maden-İş'le dayanışmadan ayrılmadığına inandıklarını, bu yüzden Maden-İş'le olan dayanışmalarını hiç bir zaman zayıflatmayacaklarını belirtmişlerdir.

Ulusal Demokratik Cephenin Zonguldak Duvarını örecekleri ne inandıklarını ifade eden 21 demokratik kuruluş DGM'lere karşı kazanılan savaşımın unutulmaması gerektiğini de kaydetmişlerdir.

UDC'yi bütün güçleriyle destekleyeceklerini ve Maden-iş grevleriyle olan dayanışmalarını sonuna kadar sürdüreceklerini bildiren Zonguldak'daki 21 demokratik kuruluş şunlardır:

TÖB-DER Zonguldak Şubesi, TÖB-DER Devrek Şubesi, TÖB-DER Bartın Şubesi, TÖB-DER Çaycuma Şubesi, İGD Çaycuma Şubesi, İGD Zonguldak Şubesi, İKD Çaycuma Şubesi, İKD Zonguldak Şubesi, TÜMKA-İŞ Çaycuma Şubesi, TÜTED Zonguldak Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası, Maden-İş Karadeniz Ereğli Temsilciliği, Çağdaş Hukukçular Derneği Zonguldak Şubesi, Halkevi Zonguldak Şubesi, Halkevi Bartın Şubesi, Sosyal-İş Zonguldak Şubesi, Zonguldak Yüksek Öğrenim Derneği, TÜS-DER Zonguldak Şubesi TMMOB Maden Mühendisleri Odası, Zonguldak Barosu, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası.

ODTÜ'de rektör dün de seçilemedi

ANKARA-(İSTA)-

İki gündür toplantılarını sürdüren ODTÜ Mütevelli Heyeti dün de rektör seçememiş tir.

ODTÜ Rektörlüğünden bildirildiğine göre rektör seçiminin yapılabilmesi için gerekli olan altıncı üye yine gelmemiş ve toplantı beş kişiyle başlamıştır. Öteyandan Mütevelli Heyetinin toplantısına Hicri Fişek, Necip Kocayusufpaşaoğlu, İhsan Özdil, Rıdvan Özker ve Yüksel Ülken'in katıldıkları bildirilmiştir.

Çorum'da komandolar bir öğrenciyi yaraladı

ÇORUM- (ANKA) -

Çorum önceki gün olaylı bir gece yaşamış bir yüksek okul öğrencisi bıçakla ağır yaralanmış, bir avukat yazıhanesi ile bir dernek lokalinin camları kırılmış, sinema afişlerinin asıldığı panolar tahrip edilmiştir.

Öğün'ün dava dilekçesi henüz Genelkurmay Savcılığı'na gelmemiş

ANKARA-(THA)

30 Ağustos'ta emekliye ayrılacak olan Korgeneral Musa Öğün'ün, "ihtilal söylentilerine kayıtsız kaldıkları gerekçesiyle" Genelkurmay Başkanı ile diğer yetkililer haklarında soruşturma açtırma talebine ilişkin dilekçenin Genelkurmay Savcılığına henüz intikal etmediği öğrenilmiş tir.

Musa Öğün, dilekçesinde bazı gazetelerde yeralan "haberlerin Genelkurmay Başkanlığınca tekzip edilmediğini, böylece birtakım kimselerin şaibe altında bırakıldığını önesürerek gereken iş lemleri yapmadıkları iddiasıyla Genelkurmay Başkanı ile diğer yetkililer haklarında soruşturma açılmasını istemişti.

Maden-İş: MESS kamuoyunu ve diğer işverenleri yanıltmak istiyor

• Maden-İş Genel Başkanvekili Kaya, MESS Yönetim Kurulu Başkanı Er'e cevap verdi

İSTANBUL-(İSTA)-

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Genel Başkanvekili Şinasi Kaya, MESS Yönetim Kurulu Başkanı Şükrü Er'in önceki gün yaptığı basın toplantısında ilerisürdüğü iddiaları cevaplandırmış tır. Kaya açıklamasında, MESS yöneticilerinin suçluluk telaşı içinde iş çileri, kamuoyunu ve MESS üyesi işverenleri yanıltmaya çalış tığını söylemiştir. MESS Yönetim Kurulu Başkanının açıklamalarda, Maden-İş'in "ideolojik ve politik" grevler yaptığını ilerisürmesini cevaplayan Şinasi Kaya, MESS in grevler başladıktan 65 gün sonra toplusözleşme ile ilgili maddi konularda teklif verdiğine dikkati çekmiş tir.

Maden-İş Genel Başkanvekili Şinasi Kaya açıklamasında, sermayedar olmayan ve bu yüzden de üretimin ve işyerlerinin içine düş tüğü durumu umursamayan MESS yöneticilerinin aynı zamanda kendi üyelerini de yanıltmak istediklerini bildirmiş tir.

Kaya, MESS'in uyuş mazlığı çözmek için görüşmeler yerine, kamuoyunu yanıltmaya ve işçilerle sendikaları arasında uçurumlar yaratmaya çalıştığını söylemiştir. MESS'in amacının ücretlerin artışını sınırlamak, yan ödemeleri dondurmak ve asgari hudutları yasayla belirli bir takım hakları vermemek olduğunu belirten Maden-İş Genel Başkanvekili açıklamasını şövle sürdürmüştür

"Bu yüzden MESS Yöneticileri ile toplu pazarlık masasına bile oturmak mümkün olmamış tır. Zira "ya peşinen MESS'in istediği biçimdeki ön şartları önce kabul edin ya da biz pazarlık masasına oturmuyoruz" demişlerdir.

Bu şartlı toplu pazarlık istemlerini uyuş mazlığın çeşitli safhalarında olduğu gibi üyelerimizi yanıltmak amacıyla gönderdikleri ve basında çıkan mektuplarında bile sürdürmüşlerdir.

Sendikamızın ısrarlı taleplerine rağmen MESS Yöneticileri, toplusözleş menin mali konuları hakkında son ana kadar Sendikamıza her işyeri için açık ve ayrıntılı bir teklif vermemiş ve en son olarak grevin 65'inci günü, saat 16.00'da bu tekliflerini vermişler ve şayet aynı gün saat 17.00'ye kadar Sendikamız tüm iş veren tekliflerini kabul etmez ise bu tekliflerin geçerli olmayacağı şartını da eklemeyi ihmal etmemişlerdir.

Böylece MESS Yöneticilerinin tekliflerini toplu grevlerimizin ancak 65'inci günde şartlı olarak öğrenmemize karşın, MESS Yöneticileri grevin ta baş ından beri Sendikamızın politik-ideolojik grev yaptığını söylemekte 1-2 işyerini zorlama rakamlarla örnek göstererek de işçilere çok yüksek ücret zamları vermeyi kabul ettiklerini yaymaya çalışmaktadırlar.

Şimdi sormak gerekir. Biz Maden-İş Sendikası olarak "her işyerinin kendi şartlarına ve bünyesine göre ön şartsız-ön yargısız" herkesle her yerde görüş meye ve uyuş mazlığı kotarmaya her zaman hazır bulunduk. Yine de hazırız. Öyle ümit ediyorum ki, sağ duyu sahibi gerçek müteşebbisler de bizim gibi düş ünmektedirler.

Bu düşüncede olmayanların da en yakın zamanda ülke yararına olan bu "görüşe geleceklerine inanmak isteriz."

İzmir ve İstanbul'da iki banka soyuldu

İSTANBUL-(AJANSLAR)

İstanbul ve İzmir'de dün iki banka soyulmuş, İzmir'deki soygun sırasında veznedar yaralanarak hastaneye kaldırılmış tır. İstanbul'daki soygun sırasında 400 bin, İzmir'deki soygun sırasında da 130 bin lira çalınmıştır.

İSTANBUL'DA

Akbank Harbiye Şubesi dün sabah silahlı beş kişi tarafından soyulmuş ve kasada bulunan 400 bin lira alınmıştır.

Soyguncular saat 09.20 sıralarında bankaya girmiş lerdir. Bankanın İkinci Müdür ve Veznedarı Süheyl Seyyar'ın göğsüne otomatik silahı dayayan soyguncular, büyük kasanın açılmasını istemişlerdir. Kasanın açılmasından sonra soyguncular içindeki 400 bin lirayı almışlardır. Daha sonra banka personelini yere yatıran soyguncular, kapının iç tarafına içinde bomba olduğunu söyledikleri bir paketi bırakıp kaçmışlardır. Soyguncular dışarda kendilerini bekleyen 34-ZD 358 plakalı beyaz renkte bir Renault otomobiline binerek olay yerinden hızla uzaklaşmışlardır.

İZMİR'DEKİ SOYGUN

İzmir'de de dün saat 11.30 sıralarında bankaya gelen üç genç tabancalarını çekerek kapıları kapatmış ve görevli memurları yere yatırıp veznedardan kasadaki paraları istemiştir.

Ancak soyguncular dan biri parayı vermek istemeyen bu arada elini çekmeceye uzatan veznedar Cengiz Kocabas'a ateş etmiş ve hemen ardından elini açık kasaya uzatarak 200 bin lira paradan 130 bin lirayı almıştır.

Soyguncular, bankadan eğlenmeden dışarı çıkmışlar ve bekleyen otomobille uzaklaşmış lardır. İşte bu sırada memurlardan biri alarm ziline basmıştır. Güzelyalı Karakoluna bağlı olan alarmın çalmasından neden sonra polis olay yerine gelebilmiştir. Verilen bilgiye göre, bankanın karakoldan iki kilometre uzaklıkta oluşu, yolların tıkanıklığı bu gecikmeye neden teş kil etmiştir.

Soygunun duyulmasını takiben İzmir Polisi seferber edilmiştir.

Yerel seçimlerin zamanında yapılıp yapılamayacağı belli değil

ANKARA (ANKA)

Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Orhan Aydın "yerel seçimlerin ertelenmesiyle ilgili yasa değiş ikliğinin parlamentodan çıkmaması halinde, seçimlerin zamanında yapılmasının gene tehlikede sayılabileceğini belirtmiştir.

Müşterek oy pusulalarının İl Seçim Kurullarınca bastırılması formülünü saptarken "seçimlerin ertelenmesi" yolundaki kararlarını kaldırmadıklarını ve seçimlerin selameti bakımından geçerli yolun da, aslında bu olduğunu kaydeden Aydın, illerin pusulaları zamanında getirip getiremeyecekleri konusunda da henüz kesin bir şey söylenemeyeceğini bildirmiş tir.

Aydın, "müş terek oy pusulalarını İl Seçim Kurullarının bastırmasıyla, seçimlerin zamanında yapılması kesin olarak sağlanabilecek midir?" şeklindeki bir soruyu şöyle cevaplandırmış tır:

"Kanun, müşterek oy pusulalarını Yüksek Seçim Kurulunun bastırmasını emreder, ancak, bildiğiniz gibi, gene kanunun emrettiği süre içerisinde bunların bastırılıp yetiştirilmesi imkânsızdır. O zaman iki husus üzerinde durduk, parlamentoya süreyi uzatın dedik. Bundan zorluklar belirince, acaba pusulaları bastırma işini iller yapabilir mi diye düşündük. Şimdi, biz bu ikinci hususu değerlendirirken, öteki talebimizi kaldırmış değiliz, yani, Meclislerden ertelemeyle ilgili kanun değişikliğinin çıkarılması kararımızı kaldırmış değiliz, esasen seçimlerin selameti bakımından geçerli ve sağlıklı olan budur. Fakat,

Besin-İş DİSK'e bağlı Gıda-İş'e katılma kararı aldı

ANKARA (İSTA)

DİSK'e bağlı Besin-İş Sendikası Genel Kurulu, DİSK içinde aynı iş kolunda bulunan Gıda-İş Sendikası ile birleş me kararını görüş mek üzere Ankara'da toplanmış ve DİSK'e bağlı Gıda-İş'e katılma kararı alınmış tır.

Genel Kurulun açış konuşmasını yapan Besin-İş Sendikası Genel Başkanı Demirhan Tuncay mücadelenin birlik olmaktan geçtiğini, bölük-pörçük mücadelenin olmayacağına değinmiş "DİSK'in anatüzüğü gereği sendikamızın birleş me yönünde alacağı karar çocuklarımızın kurşunlandığı, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin iş çi düşmanı olarak çalışma yaptıkları bir ortamda olumlu ve yerinde bir karar olacak, mücadelemize yeni anlamlar kazandıracaktır." demiştir.

Genel Kurulda DİSK Yürütme Kurulu üyesi Genel-İş Sendikası Genel Başkanı Abdullah Baştürk divan başkanlığına, başkan yardımcılığına ise DİSK Yürütme Kurulu üyesi Fehmi Işıklar getirilmiştir.

Besin-İş Genel Kuruluna konuk olarak DİSK'e bağlı bir çok sendikanın yanında Türk-İş'e bağlı sendikalar da katılmış lardır.

Öte yandan DİSK Genel Başkanvekili Rıza Güven söz alarak DİSK bünyesi içinde aynı iş kolunda olup ayrı ayrı çalışmanın mücadeleye yarar getirmeyeceğini belirtmiş, "böylesine zorlu bir ortamda birleş me yolunda alınacak karar işçi sınıfı tarihine yeni boyutlar kazandıracaktır" demiş tir.

MİLLİ PİYA

60. TL. kazanan numaralar:
(Sontek rakamına göre) 2-5
200. TL. Kazanan numaralar:
(Son iki rakamına göre)
39 - 31 - 02 - 72
400. TL. Kazanan numaralar:
(Son üç rakamına göre)
325 - 365 - 496
1000. TL. Kazanan numaralar:
0332 6521 8058 6518
6634 6449 2969 4648
9938 0791

659125 088690 128932
138830 390810 987684
041047 208738 620043
858851 776082 125779
454973 743628 506863
738731 859599 003673
985822 974129 389840
455378 731619 089179
533288 233434 477680
284673 425139 474190
295349 826090 637101

506049 633875 4518
233080 367801 8427
433441 978996 2890
801402 561176 0760
990133 254775 0266
933192 639272 1482
016438 569035 9950
359606 228043 5867
516527 380106 6094
819522 574390 8519
089850 283970

20.000 TL. kazanan numaralar
312107 885597 9993
715188 958976 8270
268776 114654 5815
037036 963167 4293
279114 721409 6474
462223 801970 6676
487849 488559 5512

10.000 TL. kazanan numaralar:
233904 590006 99553

Emekli Sandığının en yüksek karı memurlara verdiği borç faizlerinden sağladığı açıklandı

ANKARA, (İSTA)

Emekli Sandığı Genel Müdürlüğünün en yüksek kârı, üyesi memurlara verdiği borçlar karşılığı aldığı faizlerden elde ettiği açıklanmıştır. TÜM-DER Genel Başkanı Erhan Tezgör dün yaptığı yazılı açıklamada, «Ehliyetsiz ellerde yönetilen Emekli Sandığı'nın memurlardan her ay kesilmek suretiyle oluşan fonları çar-çur edilmektedir» demiştir.

Sandık tarafından yayınlanan «Emekli Sandığı Bülteni»ne göre kurumun kredi gelirlerinin net gelir oranının 1973 yılında yüzde 5.26, 1974'te yüzde 6.26, 1975'te de 5.97 olduğunu belirten Tezgör, Emekli Sandığı'nın iştirakçilerine yüzde 7 faizle borç vermekte olduğunu söylemiştir.

1976 yılında Kurumun kanuni giderlerinin kanuni gelirlerinin üstüne çıktığını da belirten TÜM-DER Genel Başkanı özetle şunları söylemiştir:

— «Emekli Sandığı, halen memuriyet yapanlara borç vermekten öte hiç bir yarar sağlamamaktadır. Sosyal Sigortalar Kurumu işçilere konut kredisi verirken kiraların ağır yükü altında ezilen memurlara Emekli Sandığı konut kredisi dahi vermemektedir.»

SBF öğretim üyelerinden Prof. Reşat Aktan öldü

ANKARA (İSTA)

Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Fakülteye bağlı Basın Yayın Yüksek Okulu öğretim üyelerinden Profesör Doktor Reşat Aktan geçirdiği trafik kazasından sonra kurtarılamayarak ölmüştür.

Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığı ve Basın Yayın Yüksek Okulu Müdürlüğü görevlerini de yürüten Prof. Aktan, II Ağustos günü Ankara'da bir trafik kazası geçirerek hastaneye kaldırılmıştı. Prof. Aktan bir hafta süre ile komadan kurtulamamıştır.

I9II'de Kayseri'de doğan Prof. Aktan, I940 yılında Ziraat Fakültesini bitirip asistan olmuştu. Bir yıl kadar ABD'de doktora çalışmaları yapan Aktan Türkiye'ye dönüşte Siyasal Bilgiler Fakültesine girmiştir. Fakültede çeşitli akademik kariyerler den geçtikten sonra İktisat Kürsüsünü kurup, yöneten Aktan I960 yılında Tarım Bakanlığı Müsteşarlığı, I974 yılında da Gıda ve Tarım Bakanlığı görevlerinde de bulunmuştur.

SBF ve BYYO Öğretim Üyesi Prof. Aktan'ın cenazesi Pazartesi günü saat I0.30'da fakülte önünde yapılacak törenden ve Hacı Bayram Camiinde kılınacak cenaze namazından sonra toprağa verilecektir.

KAMRAN İNAN, "TÜRKİYE'DE PETROL POLİTİKASI YOKTUR, ÇÜNKÜ BULUNMAYAN BİR ŞEYİN POLİTİKASI OLAMAZ" DEDİ

İnan petrole yapılacak zammın kendi konusu olmadığını savundu

■ Bakan, yeraltı zenginliklerimizi gösteren bir haritamızın bile olmadığını söyledi

ANKARA-(İSTA) -

Türkiye'nin enerji konusunda içine düştüğü bunalımın nedenleri ve çareleri hakkında açıklamalarda bulunmak üzere dün bir basın toplantısı yapan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kamran İnan halkı tasarruf yapmaya davet ederek çeşitli tasarruf yolları hakkında bilgi vermiştir.

Kamran İnan petrole ve petrol ürünlerine yapılacak zammın kendi meselesi olmadığını, bunun bir hükümet sorunu olduğunu ve şimdiye kadar kendisine zam yapılması yolunda bir emir verilmediğini söyleyerek, hükümetin en önemli sorununun iç huzuru getirmek ve anarşiyi ortadan kaldırmak olduğunu ileri sürmüştür.

Türkiye'nin petrol bulmaya zorunlu olduğunu belirten Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı İnan, özetle şöyle demiştir:

"-Türkiye'de bugün halkın büyük çoğunluğu yakıt olarak odun kullanmaktadır. Bu ise ormanlarımızın ne derece büyük bir hızla azaldığının delilidir. Petrole gelince, petrol politikası diye bir şey yoktur Türkiye'de. Çünkü bulunmayan bir şeyin politikası olmaz. Bizim en acil görevimiz Türkiye'de petrol bulmaktır. Ancak yeraltı zenginliklerimizin yerini belirten bir haritamız dahi olmadığına göre kısa vadeli olarak petrolün bulunup bulunmayacağı da şüphelidir."

SOKAK LAMBALARI İLE TASARRUF

Kamran İnan Adalet Partisi döneminde yapıldığını ileri sürdüğü çalışmaların bir envanterini sunduğu toplantıda Türkiye'nin enerji konusunda tasarrufa gitmesinin şart olduğunu ve bu tür tasarrufun tüm ekonomi için gerekli olduğunu iddia etmiş ve şu görüşlere yer vermiştir:

"Milli ekonominin tasarruf edilen ve yatırımlara yöneltilen nisbeti yüzde I7'dir. Türkiye'nin bu nisbeti yüzde 25 ve 28'e çıkarması zorunludur. Basının halkı enerji tasarrufuna davet etmesi gerekmektedir. Yapılan hesaplara göre 75 wattlık lamba kullanmak yerine 60 wattlık lambaların kullanılması, I62 milyon kilowatt -saatlik bir tasarruf sağlayacaktır. Sanayi sahasında büyük tasarruf yapmak mümkündür. Devlet dairelerinde bu türden bir tasarruf yapılabilir. Devlet dairelerinde yanan ışıklardan yarısını kesmek imkan dahilindedir. Sokak lambalarından her üç tanesinin birisini söndürmek gerekir. Vitrinlerin ışıklandırması konusunda belediyelerle işbirliği yapılmak suretiyle önemli bir tasarruf yoluna gidilebilir."

Türkiye'nin bu yolla I milyar kilowatt-saat enerji tasarrufu yapacağı görüşüne yer veren İnan, bir soru üzerine akaryakıt istikrar fonu açığının 7,2 milyar lira olduğunu ve bunun için sübvansiyon olarak I0 milyar lira kullanıldığına değinerek Fuel-Oil Santrallerinin kurulmasının dışa bağımlılık olmadığını hatta gaz türbinli santrallerinin de kurulması gerektiğini sözlerine eklemiştir.

Bursa Hava Yolları Şirketine uçuş izni verilmesi kınandı

● Özel bir şirket olan Bursa Hava Yollarının, giderek T.H.Y.'nı çökerteceği ve hava ulaştırmacılığında tekel haline geleceği savunuldu

ANKARA-(ANKA)

TMMOB'ye bağlı İnşaat Mühendisleri Odası Merkez Yönetim Kurulu, Bursa Hava Yollarına uçuş izni verilmesine karşı çıkmıştır. Oda Merkez Yönetim Kurulunun bu konudaki açıklamasında, Bursa Hava Yollarının bir süre sonra Türk Hava Yollarını çökerteceği ve böylelikle, özel sektörün hava ulaştırmacılığında tekel haline geleceği savunulmuştur.

THY'nin, şimdi uygulanan tarifesini "sıfır kar" hedefiyle hazırladığı, oysa özel şirketin, daha düşük tarife ilan etmesine rağmen kara geçeceğini bildirdiği kaydedilen açıklamada, yakın gelecekte Bursa Hava Yollarının, THY'nin uzman ve yetişmiş personelini de kendisine çekeceği, dış hatlarda da tekeli ele geçireceği belirtilmiş ve şöyle denilmiştir:

"Bu açıkça uçuş izni elde edilebilmek için oynanan bir danışıklı oyundur. Şirket bu şekilde piyasaya girerek, bir müddet için bu tarifeyi uygulayacaktır. Bu arada kamu hizmetlerinde yapılacağı söylenen zamların gerçekleşmesi ile Bursa Hava Yolları tarifesi THY tarafından daha düşük seviyede kalacak ve THY taşımalarında büyük düşüşler olacaktır. Bu süreç içinde BHY yüksek ücretler karşılığında THY bünyesindeki bulunan kaliteli teknik personeli kendi bünyesine alarak THY'yi yüksek tarife ve yetersiz personelle çalışmak zorunda bırakacaktır. Dünyada en çok kaza yapan hava yollarının başında bulunan THY'ye karşı güvensizlik iyice artarak, kuruluşu iflas noktasına getirecektir. THY'nin çökmesi ile rakipsiz kalan "Bursa Hava Yolları" hava ulaştırmacılığında tekel durumuna gelerek tarifesini dilediği biçimde ayarlayacaktır."

İzmir'de 4 demokratik kuruluş anti-faşist güçlerin tek bir yumruk olmasını istedi

İZMİR — (THA)

İzmir'de 4 demokratik kuruluş, Türkiye'de anti-demokratik güçlerin, faşizme karşı tek bir yürek, tek bir yumruk olması gerektiğini bildirmiş, «bu görevden kaçanlar tarihin yargılamasından kendilerini kurtaramayacaklardır» demişlerdir.

TÖB-DER Karşıyaka Şube Başkanı Cemal Çakıcı, Balçova Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Veli Ahçı, Gültepe Kültür ve Dayanışma Derneği Başkanı Nevzat Tükekvi ve Karabağlar Halk Dayanışma Derneği Yönetim Kurul Üyesi Yurt Koru Bardakçı dün yaptıkları ortak açıklamada, ülkemizde egemen güçlerin, içine düştükleri bunalımdan kurtulabilmek ve bunalımın yükünü emekçi halkın sırtına yükleyebilmek için saldırılarını her geçen gün arttırmakta olduklarını söylemişlerdir.

1. MC döneminde başlayan saldırıların 2. MC döneminde daha bir yoğunluk kazandığını kaydeden demokratik kuruluşlar açıklamalarında özetle şöyle demişlerdir:

«Önümüzdeki günler emekçi halkımıza, daha fazla baskı, zulüm ve sömürüden başka bir şey vaad etmiyor. Gelecek günler sömürge tipi faşizmin devlet kurumlarının bütünü haline getirilmeye çalışılacağı, faşist saldırıların artarak süreceği bir dönem olacaktır.»

Üniversite adaylarının büyük bir kısmının mezuniyet durumu açıklığa kavuşmadı

İZMİR-(A.A)

Üniversite seçme sınavlarına giren adayların büyük bir kısmının mezuniyet durumunun henüz açıklığa kavuşmadığı bildirilmiştir. Mezuniyet sonuçlarının hâlâ kesin olarak merkeze bildirilmemesi nedeniyle puan sıralaması yapılamamaktadır.

Üniversitelerarası Seçme Komisyonu Başkanlığı İzmir İl Temsilciliğinden alınan bilgilere göre, bazı liseler hâlâ öğrencilerin mezuniyet durumlarını merkeze bildirmemişlerdir. Yetkililer, tek dersten bekleme li ya da ikmale kalarak mezun olan öğrencilerin durumlarının en geç bir hafta içinde komisyon başkanlığına bildirilmeleri gerektiğini, aksi halde haklarının yanacağını söylemişlerdir.

Bu arada, sınav sorularının değerlendirilmesiyle ilgili tüm çalışmaların tamamlandığını da belirten ilgililer, söz konusu bilgilerin Ankara'ya iletilmesinden hemen sonra adayların puan durumlarını gösterir belgelerin adreslere postalanmasına başlanacağı ve 10 Eylül'e kadar sınava giren öğrencilerin hangi fakülteleri kazandıklarını öğrenebileceklerini de öne sürmüşlerdir.

AP Beylerbeyi Gençlik Lokali bilinmeyen bir nedenle yandı

İSTANBUL-(İSTA)

Adalet Partisi Beylerbeyi Gençlik Lokali önceki gece bilinmeyen bir nedenle tamamen yanmıştır.

Lokalde gece saat 03.55 sıralarında yangın çıkmıştır. Yangın kısa zamanda yayılmış, bu arada içerdeki iki küçük ve büyük bütan gazı tüpü patlamıştır.

Diyarbakır TEKEL Başmüdürlüğüne patlayıcı madde atıldı

DİYARBAKIR-(THA)-

TEKEL Başmüdürlüğü binası önüne önceki gece saat 23 sıralarında bomba atılmış patlamada binanın pencere camları kırılmıştır.

Atatürk Üniversitesinde mimarlık öğrenimi gelecek yıl başlayacak

ERZURUM — (THA)

Erzurum Atatürk Üniversitesine bağlı olarak açılacak Mimarlık, Mühendislik Fakültelerinin gelecek yılın son aylarında öğretime açılacağı bildirilmiştir.

Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü ile Tıp Fakültesi binaları arasındaki alanda yapımına başlanan Mimarlık, Mühendislik Fakülteleri yüz milyon liraya malolacaktır. Diğer katların tamamlanmasından sonra binalar üniversiteye teslim edilecek ve gelecek yıl öğretime başlanacaktır.

...NGO ÇEKİLDİ

595352	182512	914890
820516	387179	954834
342931	480014	160565
514967	970385	685100
898967	953873	474461
997367	023597	740232
161644	078619	654032
188981	139005	663215
230738	077600	178080
613098	127606	675608
360698		

50.000 TL. kazanan numaralar:

086669	968807	988593
860185	925500	833774
687899	578746	662681
899989	433049	089927
409541	536799	295416
904888	224775	241710
403433	537741	

100.000 TL. kazanan numaralar:
474488 Rize, 508731 Ankara
962387 Yalova-İstanbul,
996800 İzmir, 457673 Bursa
783996 Elmalı, 379527 İzmir
256058 Samsun,

200.000 TL. kazanan numaralar
728168 İzmir, 016837 Ankara
999589 Beypazarı,
789301 Denizli-İstanbul

500.000 TL. kazanan numaralar
240333 İzmir-İstanbul,
246993 Ankara,

1.000.000 TL kazanan numara 434758 İzmir
2.000.000 TL kazanan numara 983271 Ankara
3.000.000 TL. kazanan numara 898639 Samsun

Saatlerce tren bekleyen yolcular, biran önce evlerine gidebilmek için trenlerin kapılarında gitmeyi göze alıyor..
(Fotoğraflar: Ender ERKEK)

Kalabalık yüzünden trenlere camlardan giriliyor, kapılar açık seferler sürdürülüyor

Sirkeci-Halkalı banliyö hattında tren cefası

■ Yolcular saatlerce tren bekliyor

■ Sıcak ve kalabalık bayılmalara neden oluyor

Sirkeci - Halkalı banliyö hattında yapılan ray ve travers değişiklikleri seferlerin tek hattan yapılmasına neden oluyor..

İSTANBUL, (İSTA)

İstanbul'da özellikle, işçi ve emekçilerin oturduğu bölgelere sefer yapan Sirkeci - Halkalı banliyö tren hatlarında yapılan tamirat, yolcuların uzun kuyruklar meydana getirmesine neden olmaktadır.

Ray ve travers değiştirme çalışmalarının neden olduğu sefer aksaklıkları özellikle iş bitimi saatlerinde büyük bir kargaşa meydana getirmekte, trene binmek için saatlerce bekleyen yolcuların baygınlık geçirmesine dahi neden olmaktadır. Kalabalık yüzünden yolcular trenlere camlardan girmekte, seferler trenlerin kapıları açık olarak yapılabilmektedir. Bu arada, trenden düşüp yaralanmaların ve ölümlerin de meydana geldiği öne sürülmektedir.

Gar yetkilileri bu konuda bilgi vermekten kaçınmakta ve trenden düşen yolcuları suçlamaktadırlar. Yaz aylarında olunması nedeniyle, İstanbul'un yazlık semtlerine gidenlerin de çoğalması, Sirkeci - Halkalı hattında kalabalığın ve kargaşanın artmasına neden olmaktadır. Akşamüstü saat 18.00 ile 20.00 arasında Sirkeci Garı'nda büyük bir kalabalık saatlerce tren beklemek zorunda kalmaktadır.

Yolcular, Devlet Demiryolları'nın bu tamirat işlemini hattın en kalabalık olduğu dönemde yapmasını eleştirmekte ve tamiratın bir ay daha süreceğinin gözönünde bulundurulması halinde bütün yazı «işkence» içinde geçireceklerini söylemektedirler.

Devlet Demiryolları Sirkeci İşletme Müdürlüğü yetkilileri ise, bütün önlemlerin alındığını iddia ederek, fotoğraf çekmek isteyen gazetecilere dahi mani olmaktadırlar.

Özellikle iş bitimi saatlerinde Sirkeci Garı'nda büyük bir kalabalık tren bekliyor..

Kalabalık ve sıcak birçok kimsenin bayılmasına veya fenalık geçirmesine neden oluyor. (yanda) Açık kapılarda gitmek zorunda kalan bir vatandaşın düşmesi üzerine diğer yolcular yardıma koşuyor. (yukarıda)

Kuru üzüm taban fiyatı ihracatçılara yaradı

■ Üreticiler, çekirdeksiz kuru üzüm taban fiyatını tepkiyle karşıladı

İZMİR (THA)

Buğday ve fındık taban fiyatlarından sonra önceki gün hükümetçe ilan edilen çekirdeksiz kuru üzüm ve kuru incir taban fiyatları, Ege Bölgesinde üretici çevrelerce tepkiyle karşılanmış, hükümetin taban fiyatlarını düşük tutmasıyla enflasyon ve ekonomik yükleri üreticinin sırtına yükleyerek hafifletmeye çalıştığı öne sürülmüştür.

Ziraat Odaları Ege Bölgesi Başkanı Reşit Kurşun, hükümetin şimdiye dek ilan ettiği taban fiyatları, üretici maliyetlerinin altında fiyatlar olarak nitelemiş, hükümetin enflasyonun, ekonominin getirdiği ağırlıkları çiftçilerin sırtına yüklediğini söylemiştir.

Kurşun, taban fiyatı konusunda yaptığı açıklamada, "Türk çiftçisi enflasyonun bekçisi olamaz" diyerek özetle şöyle devam etmiştir.

"-Bugüne dek uygulanan taban fiyatların tamamı maliyetin altında taban fiyatlarıdır. Türkiye'de ve Ege'de bu uygulama ekonomimizin dar boğazdan çıkarılması ve enflasyonun durdurulmasını hedef alıyorsa, ticari ve sanayi kesimlerle birlikte çiftçi, üretici kesimine eşit muamele yapılmalıdır. Eğer üreticinin girdilerine, gübreden, akaryakıta, traktöre kadar herşeye zam yapılır. Bunun yükü doğrudan doğruya çiftçiye yüklenirse, bu uygulama tek taraflı amaç taşır. Türk çiftçisi enflasyonun bekçisi olamaz."

İHRACATÇILAR: "TABAN FİYATLAR NORMAL"

Öteyandan ihracatçılar ise ilan edilen taban fiyatlarının günün koşullarına göre yeterli olduğunu savunmuşlar, "bu fiyatlar dünya konjonktürüne uygundur" demişlerdir.

Hazine borçları üç ay içinde yüzde 48.7 oranında arttı

ANKARA-(İSTA)

Maliye Bakanlığı çevreleri hazine borçlarının son üç ay içinde yüzde 48,7 oranında arttığını belirtmişler, buna karşılık sermaye çevreleri I977 yılı bütçesinin finansmanların sağlanabilmesi için olanakların sonuna kadar kullanıldığını bazı vergi arttırılımlarıyla finansman olanaklarının yaratılabileceğini önesürmüşlerdir.

Hazinenin ihtiyaçları karşılayabilmek amacıyla son üç ay içinde Merkez Bankasından önemli ölçüde krediler kullandığı Merkez Bankasından alınarak kullanılan bu avansın Mart-Mayıs aylarında normalin yüzde 28'i oranında artış gösterdiği kaydedilmiştir.

RADYOLAR

TRT I

05.00 AÇILIŞ PROGRAM VE KISA HABERLER
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
10.00 Kısa Haberler
10.01 ARKASI YARIN Aranan Kadın (6-Son)
10.21 Kadın Dünyası
11.00 Kısa Haberler
11.01 Reklâmlar
11.02 Cumartesi Şenliği
12.55 Reklâmlar ve Radyo-TV Program Haberleri
13.00 HABERLER
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Ali Şenozan'dan Şarkılar
15.20 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
15.40 Bekir Sıtkı Sezgin'den Şarkılar
16.00 BÖLGE HABERLERİ
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.20 Türküler Geçidi
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
20.15 Konuşa Konuşa
20.35 Hülya Sözer'den Şarkılar
20.55 Çocuklar İçin
21.00 HABERLER
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Şarkılar Geçidi
22.30 Türk Yorumcuları
23.00 HABERLER
23.10 Hafta Sonu
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 GECE YARISI

TRT II

08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.00 Türküler Geçidi
09.20 Şarkılar
09.40 Nasıl Değişti
10.00 Ünlü Şarkıcılar
10.30 Gönül Telimizi Titretenler
11.00 Güzel Sanatlar
11.30 Türküler
11.45 Şarkılar ve Saz Eserleri
12.10 Oğuzlar
12.30 Klasik Türk Müziği Korosu
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
13.30 Halk Ozanları Geçiyor
14.00 Bildiklerimiz-Bilmediklerimiz
15.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.30 Trafik Sorunu
16.00 Şarkılar
16.20 ARKASI YARIN Monte Kristo (6)
16.40 Türküler ve Oyun Havaları
17.00 Fasıl
17.30 Hafif Müzik
18.00 Türküler
18.15 Şarkılar
18.30 Sevilen Sesler
19.00 HABERLER
19.30 Çeşitli Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Konseri
21.30 Şarkılar
22.00 Beraber Solo Türküler
22.30 Şarkılar
22.45 1974'den 1977'ye
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 HABERLER
23.35 Pop Dünyası
23.55 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.40 İNCİK İLE BONCUK

Küçük seyirciler için hazırlanan sürekli programın bugünkü bölümünde İncik ile Boncuk Karagöz oyunu oynarlarken yanlarına gelen bahçıvan onlara Karagöz oyununun tarihçesini anlatır.

18.55 İKİNCİ HAYAT

Dizinin Her Eve Bir Carpenter adlı bölümü yayınlanacak. Carpenter bu kez yaşlı bir karı kocaya yardım ederek belediyenin istimlâkından evlerini kurtarır.

19.20 İFTAR PROGRAMI

20.00 HABERLER VE HAVA DURUMU

20.40 BİR HAFTA SONU

Uğur Dündar'ın yapıp sunduğu bu magazin programında bir büyük kentin hafta sonunda orada yaşayan insanlarının yaşantıları inceleniyor. Programa Müjdat Gezen konuyla ilgili parodileriyle katılıyor.

21.00 BİZDEN SİZE

Cemile Kutgün'ün sunduğu programa katılan sanatçılar şunlar: Kamil Sönmez, Erol Büyükburç, Uğur Akdora, Ela Altın, Taner Şener, Erkut Taçkın, Kerem Yılmazer. Füsun Önal, Selçuk Ural, Gönül

Yazar, Gökben, Seyhan Tütün, Tuğrul Şen, Ayla Dikmen, Seyyal Taner, Hayat Balesi ve Parodilerde Nokta ile Virgül.

22.00 TELEVİZYONDA SİNEMA

Yönetmenliğini Dalmer Daves'in yaptığı ve başrollerini Glenn Ford, Ernest Borgnine, Rod Steiger ve Felicia Far'ın başrollerini paylaştıkları KORKUSUZ KAHRAMAN adlı film yayınlanacak. Jubal Troop, çiftçi bir arkadaşı olan Shep Horgan'a yanında iş vermiştir. Shep'in genç karısı Mae, yeni gelen genç adamdan etkilenince Jubal, Pinky adlı kovboyun düşmanlığını kazanır. Mae'i kıskanan Pinky, Jubal ve onun arasında bir ilişki olduğunu Shep'in kafasına sokar. Kocasından ve kendisini red ettiği için Jubal'den intikam almak isteyen Mae Pinky'nin uydurduğu hikâyeyi doğrular. Jubal en iyi arkadaşını kendini korumak isterken öldürmek zorunda kalır...

23.30 GÜNE BAKIŞ

23.40 ÜNİVERSİTE OYUNLARI

Enerji sorunu çözümlendiği takdirde oyunlar yayınlanacak.

TV'DEN HABERLER

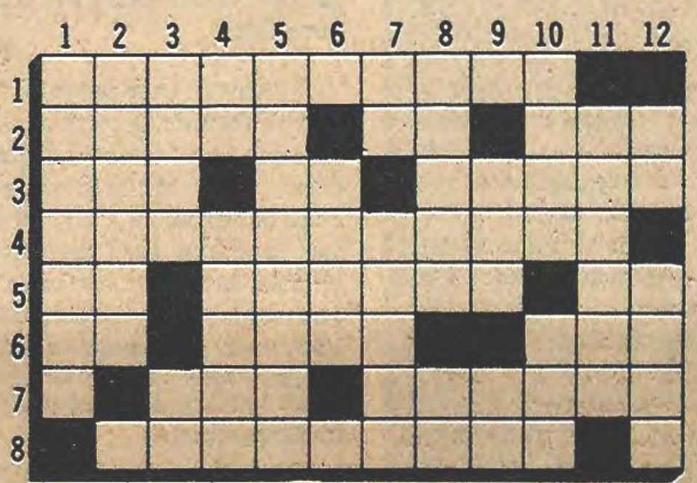
Televizyonda Sinema mı Sinema televizyonu mu?

Televizyon programlarına günü birlik bakıyorsanız eğer farketmeyeceksiniz. Hele hele her gece televizyonun başına çöküp, "rap, rap, rap!"a kadar oturanlardan değilseniz hiç farketmeyeceksiniz. Televizyonda haftanın hemen her günü yerli yada yabancı bir film var.

Seyirci bundan şikayetçi mi? Önce hemen belirtelim, galiba değil. Seyirci hoşnut olsa ne olur, olmasa ne olur? Bir başka kanal olmadığına göre ya TV'nin düğmesini çevirip kapayacaktır seyirci, yada talihine küsüp seyredecektir. MC'nin TV sinde artık yerli yapım üretilmiyor.

Nice yetenekli yapımcının kenara köşeye sıkıştığı, bu köşelerden sıyrılabilenlerin "denetleyici"lerin gerdiği karşı devrimci ağa yakalandığı MC'nin TV'si ancak ve ancak Hollywood dan takviyeli olarak sürebiliyor. Eh, böyle olur bizde de "milliyetçi" dediğin.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1 — Yılmaz Güney'in bir filmi. 2 — Acil - Tersi, iskambilde birli - Fakat. 3 — Yabancı, el - Bir bağlaç - Edebî eserler yaratan. 4 — İşçinin işgücünün tam karşılığının işçiye verilmesi ya da dolaylı yollardan işçi için harcanması yerine üretilen mallardan asalak patronun yararlandığı düzen, kapitalizm. 5 — Bir nota - Tarihî değeri olan eser - Beyaz. 6 — İlave - Çayda bulunan bir madde- O yer. 7 — Su baskını - Yüksek rütbeli bir deniz subayı. 8 — Kuzey Kore Devlet Başkanı (Ad ve soyadı).

YUKARDAN AŞAĞI: 1 — Dışişleri Bakanı Çağlayangil'in sık sık verdiği. 2 — Aptal, safça kimse. 3 — Ayrılışta esenleşme - Bir nota. 4 — İsim - Yas. 5 — Sürgünde bulunan yurtsever bir ozanımız. 6 — Bir akraba. 7 — Sahip - Bir edebî sanat (eski dilde). 8 — Hak eden - İnek sesi. 9 — İyi, güzel - Yabanî hayvan barınağı. 10 — Durumu kabullenen, rıza gösteren - Bir müzik aleti. 11 — Etrafına iplik sarılan tahta parçası. 12 — Sevgili - Surlarla çevrili korunak.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1 — Uyarı - Irkçı. 2 — Mareşal - Aile. 3 — Usa - Irgat - Is. 4 — Tabak - Ar - Ka. 5 — Kek - İzbe. 6 — Saka - Eleme. 7 — Jaklin - Damat. 8 — Eş - Amele - İt.

YUKARDAN AŞAĞI: 1 — Umut - Oje. 2 — Yasak - Aş. 3 — Arabesk. 4 — Re - Akala. 5 — Işık - Kim. 6 — Ar - İane. 7 — Ilgaz. 8 — Arbede. 9 — Kat - Ela. 10 — Çİ - Emi. 11 — Ilık - Mat. 12 — Esaret.

FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK CEPHE

□ OLGULAR
□ ÖRNEKLER
□ DERSLER

Ayşe Bilge DICLELI

BULGARİSTAN'DA BİRLEŞİK CEPHE III

Eylül ayaklanması yenilgisinden sonra Birleşik Cephe

1923 ayaklanmasından bir an. Dimitrof kitlelere kitap ediyor.

10

Eylül Ayaklanması'nın yenilgisinden sonra faşist hükümetin, emekçi halk üzerindeki zulmü yoğunlaştı. Sömürü dayanılmaz boyutlara ulaştı. Çalışma saatleri artırıldı, ücretler düşürüldü, emekçi yığınlar üzerine yeni vergiler yüklendi ve kiralar, fiyatlar, işsizlik rekor düzeye ulaştı.

Birleşik Cephe'nin yeniden toparlanması çalışmaları başladı. Yeni bir merkez komitesi oluşturuldu.

Kasım 1923'te yapılacak seçimlere Bulgar Komünist Partisi, Bulgar Çiftçi Birliği ve Zanatçılar Partisi, Birleşik Cephe adına seçimlere ortak bir listeyle katılmaya karar verdiler. Birleşik Cephe güçleniyordu. Bu politika, işçi sınıfı, emekçi köylüler ve küçük-burjuvazinin tek cephede toplanmasına yardımcı oldu.

Seçimlerde, Birleşik Cephe, ne geçici ne de resmi bir örgüt değil, canlı, sağlam ve militan bir bağlaşma olduğunu gösterdi. Bu dönemde, Çiftçi Birliği'nin sağ kanadı, Birleşik Cephe'ye karşı çıkıyordu.

Fakat Çiftçi Birliği'nin üyeleri arasında «tek cephe» fikri iyice kökleşmişti. Çoğunluk, Bulgaristan Komünist Partisi ile işbirliğinden yanaydı.

1923'de Sosyal Demokrat Parti'ye yeniden işbirliği önerisi yapıldı. Sağ partiler koalisyonundan ayrılması ve Birleşik Cephe'ye katılması için çağrıda bulunuldu. Sosyal demokrasi, bu çağrıyı da reddetti, ancak Sosyal Demokrat Parti'nin yerel örgütleri, Birleşik Cephe'nin gerekli olduğunu kavradılar. Pek çok yerel örgüt, Bulgaristan Komünist Partisi ve Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği ile işbirliğine başladı. Bu çok önemli bir gelişmeydi.

Birleşik Cephe'nin giderek güçlenmesi, çalışmamaları yürütecek bir organın oluşturulması sorununu gündeme getirdi. Bunun sonucu olarak Bulgaristan Komünist Partisi ve Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği üyelerinden oluşan bir Eylem Komitesi oluşturuldu.

1923'lerin sonlarına doğru, emekçi halkın yığın örgütleri de harekete katıldılar. Halkın istemlerini dile getiren gösteriler düzenlendi. Bu gösterilerde, emekçi sınıfların içinde bulundukları durum dile getirildi, bu durumun nedenleri ortaya çıkarıldı ve çözümler gösterildi. İşçi-köylü hükümetinin kurulması, ana hedef olarak saptandı. Tek Cephe'nin temelleri genişletildi. Cephe gazetelerinin sayısı artırıldı.

Yine bu dönemde Birleşik Gençlik Cephesi komiteleri kuruldu. Bunlar, yığın örgütleriyle yürüttükleri ortak çalışmalarda önemli yararlar sağladılar. Öğrenciler, kendi istemlerini dile getiren gösteriler düzenlediler, boykotlar yaptılar.

Dimitrof, faşizmi suçladığı ve sergilediği Leipzig Duruşmasında

Avrupa'da da çeşitli siyasal görüşlere sahip öğrencilerden oluşan Birleşik Cephe dernekleri kuruldu. Broşürler yayınlandı, sergiler düzenlendi, konferanslar verildi.

Kapitalizmin geçici istikrar döneminde Birleşik Cephe

1924 yılında kapitalizm, Avrupa'da geçici bir istikrar dönemine girdi. Bu dönemde cephe taktiklerinin değişmesi gerekiyordu. Ancak cephe içindeki bazı unsurlar bu değişikliğin gerekliliğini kavrayamadılar.

Birleşik Cephe içinde «sol» bir görüş belirdi. Bu görüş, işçi köylü hükümetinin bir proletarya diktatörlüğü olduğunu ileri sürüyor ve maceracı bir silahlı ayaklanmayı öngörüyordu. Bu görüşlerin yaygınlaşması, birçok unsurun cepheden ayrılmasına ve savaşımın zayıflamasına yol açtı. Ayrıca 1925 yılında Sofya Katedraline konan bomba, 1923'den beri iktidarda bulunan faşist Zankov hükümeti tarafından, ilericileri ezmek için bir bahane olarak kullanıldı. Karanlık zulüm günleri başladı.

1925'lerde, Komintern'de bu dönemin savaşım yöntemleri saptandı. Buna uygun olarak partilerin örgütlenme çalışmalarına hız vermeleri ve toplumun, büyük burjuvaziye karşı olan tüm kesimleriyle ilişkiler kurmaları önerildi. Bu yöntem, Bulgaristan'da da benimsendi. Sınıf sendikaları güçlendirildi, emekçi halkın tüm yığın örgütleri içinde çalışmaya hız verildi, tüketim kooperatifleri, spor örgütleri, zanaatçı dernekleri kuruldu.

1926'da Zankov hükümeti istifa etti. Bulgaristan'daki gerici partiler arasındaki ayrılıklar giderek büyümüştü. Aşırı sağ blokun lideri Zankov ile «ılımlı» sağın lideri Andrei Liapçev arasında sert tartışmalar oluyordu. Daha önce iki lider, tüm ilericilere karşı «Halk Anlaşması» adlı gizli protokolü imzalamışlardı. Yeni hükumeti kurma görevi Liapçev'e verildi. Fakat büyük asayiş vaatleriyle işbaşına gelen Liapçev, Bulgaristan'ın hiç bir sorununu çözümleyemedi.

1927'de Bulgaristan Komünist Partisi taraftarları Bulgaristan İşçi Partisi adlı bir parti kurdular. Parti, yoğun bir biçimde propagandaya başladı. Kısa zaman sonra büyük bir taraftar kitlesini etrafında toplamayı başarmıştı.

1929 ekonomik buhranı ve Bulgaristan

1929 Ekonomik Bunalımı Bulgaristan'da büyük tahribat yaptı. İflaslar, işsizlik, bunalım, toplumun altını üstüne getirdi. Bu, sağdaki siyasi partilere de yansıdı. Zankov-Liapçev ayrılığı giderek keskinleşti. Sonunda, gerici partiler koalisyonunun iki kanadı kesinlikle birbirinden ayrıldı. Liapçev «Ulusal Blok»u oluşturdu.

Ulusal Blok'un karşısında, Bulgaristan Komünist Partisi'nin yoğun çabaları sonucu Emek Blok'u oluşturuldu. Çiftçi Birliği'nin, Sosyal Demokrat Parti'nin ve Zanaatçılar Partisi'nin sol kanatları, bu blok içinde Bulgar komünistlerinin yanında saf tuttular. Emek Blok'u tek cephenin o dönemdeki biçimiydi. Faşizme karşı savaşımın genişlemesi ve güçlenmesi açısından uygun koşullar yarattı.

Yerel Emek Blok'u komiteleri oluşturuldu. Ancak bunların kuruluşunda bazı hatalar oldu. Sağlam bir Emek Blok'u yaratmak ve bu blokun programını tanıtıp yaymak eğilimi yerine, partilerin önderlikleri arasında bir koalisyon arama eğilimi ağır bastı. Buna karşın, özellikle 1931 seçimleri sırasında oluşturulan işçi komiteleri, birleşik cephe kurulmasında büyük mesafeler katettiler.

Blok çalışmalarında, yığın örgütlerinden oluşan bir birlik kurulması önerisi gündeme geldi. Bulgaristan Halkçı Çiftçi Birliği ile Zanaatçılar Partisi yöneticileri bu öneriye karşı çıktılar. Çünkü üyelerinin bu şekilde kendi denetimlerinden çıkmasından korkuyorlardı.

1931 seçimlerini, ülkeye demokrasi getireceğini vaadeden «Ulusal Blok» kazandı. Bu, Bulgaristan tarihinde önemli bir dönüm noktasıydı ve halk arasında demokrasi özlemlerinin ne denli güçlendiğini gösteriyordu. Ancak Liapçev, kısa bir süre içinde gerçek çehresini ortaya koydu. Halka, «eski tas, eski hamam, tellaklar değişiyor» dedirtecek işler yapmaya başladı.

1931 yılında mahalli seçimleri büyük tartışma konusu oldu. Çünkü seçimleri Bulgaristan Komünist Partisi'nin örgütlerinden Bulgaristan İşçi Partisi kazandı. Hükümet, seçim sonuçlarını ayaklar altına aldı. Bulgaristan halkının iradesini çiğnedi ve seçimleri veto etti. Böylece gerçek yüzü ortaya çıktı.

1933 Leipzig Duruşması

1933 Bulgaristan açısından Leipzig duruşmasının tüm sol partileri biraraya getirdiği yıl oldu. Ancak sağ partiler arasındaki ekonomik bunalımın da körüklediği ayrılıklar daha da büyüdü. Bu arada saray, bu ayrılıkları körüklüyordu. Yine bu dönemde, «Zveno» denilen bir partilerüstü grup türedi. Kraldan ve ordudan destek alan «Zveno» grubu, 19 Mayıs 1934'de Bulgaristan'da iktidara el koydu. Tüm özgürlükler kaldırıldı. Tüm siyasi partiler yasaklandı. Yığın örgütleri yoğun takibata uğradı. Burjuva demokrasisinin son izleri de silindi.

«Zveno» grubu, 1935'lerde istifa etti. Bundan sonra tamamen kralın denetiminde bir diktatörlük dönemi başladı.

Yarın: Halk Cephesine doğru

Galatasaray Mühendislik'te Asistanlar direnince haklarını aldılar

Asistanlar Haziran başından buyana eködeneklerini alamıyorlardı

İSTANBUL-(İSTA)

İstanbul Devlet Mimarlık, Mühendislik Akademisi'ne bağlı Galatasaray Mühendislik'te çalışan asistanlar bugüne kadar alamadıkları yüzde 40 tam gün ek ödenek hakkını direnmeleri sonucu almışlardır.

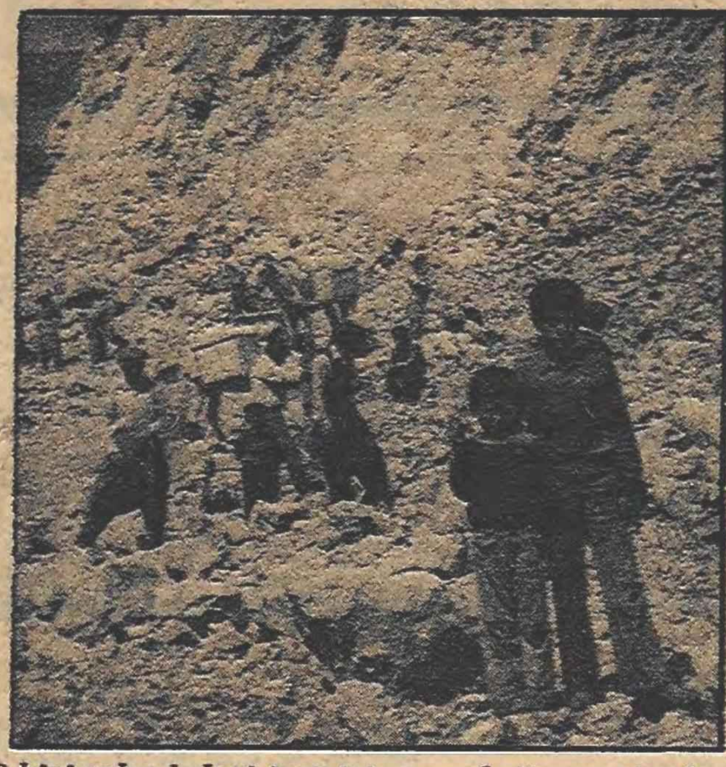
Tüm Üniversite, Akademi ve Yüksekokul Asistanları Birliği (TÜMAS) tarafından yapılan açıklamaya göre 1 Haziran 1976 tarihinden bu yana Yüksek okul kurumlarında çalışan tüm asistanlara yüzde 40 tam gün ödenekleri verilmesi kararlaştırılmıştır. Diğer Yüksek Öğrenim kurumlarında çalışan Asistanlar bu haklarını almalarına karşılık Galatasaray Mühendislik'teki Asistanlar yüzde 40 tam gün ödenek hakkını alamamışlardır. Bu konuda Akademi Başkanlığına yapılan başvurular da sonuçsuz kalmıştır. Girişimleri sonuçsuz kalan Asistanlar ise direnişe geçmişlerdir. Asistanların direnişe geçmeleri üzerine konuyu görüşen Akademi Yönetim Kurulu asistanların haklarını vermeyi kabul etmiştir.

TÜMAS açıklamasında ayrıca asistanların çeşitli ekonomik ve Akademik sorunları olduğuna yervermiştir. Bu konuda özetle şöyle denilmiştir:

"Yüksek okullardaki asistan arkadaşlar çoğunlukla yasal statüleri belirsiz bir işte çalışıyorlar ve genellikle sözleşmeli personel durumundalar. Bunun sonucu olarak üniversite asistanlarının sahip oldukları bazı güvenliklerden yoksundurlar. Bunların en önemlisi doktora yapmak hakkı geliyor. Yüksek okullardaki arkadaşların doktora çalışmalarını nerede ve hangi yapısal ilişkiler içinde yapacakları tamamen belirsiz ve hocaların keyfi uygulamalarına bağlı kalıyor. Çeşitli uygulamalar ile asistanların doktora yapma hakları kısıtlanıyor veya geciktiriliyor."

İşçilerin kurduğu derneğe müteahhitler baskı yapıyor

Balast işçilerinin hiçbir sosyal hakkı yok

3 bini aşkın balast işçisinin sosyal güvencesi yok.

DOĞANŞEHİR-(İSTA)

Balast İşçileri Derneği Başkanı, bir açıklama yaparak 1905'ten bu yana Türkiye'nin dört bir yanında çalışmakta olan Balast işçilerinin hiçbir sosyal hakka sahip olmadıklarını belirtmiştir. TCDD yollarında balast taşlarını kırmakla geçimlerini sağlayan 3000'i aşkın işçinin sigortalarının da tam olarak yapılmayıp yarıda bırakıldığı bildirilmiştir.

Cangüvenliği olmayan balast işçileri..

Durumları böyleyken kurmuş oldukları derneğe de müteahhitler tarafından sürekli baskılar yapıldığını ifade eden Dernek Başkanı Emirhan İliş, çalışma koşullarının, ücretlerin, can güvenliğinin ve bazı demokratik haklarının en azından yararlanmalarının acı verici olduğunu belirtmiştir. İşverenlerin işçilerin sırtından yüzbinler kazandıklarını, işçilerin ise hiçbir hakka sahip olmadıklarını açıklayan Dernek Başkanı, ilgili bakanlıklara başvurdukların ancak bir sonuç alamadıklarını ifade etmiştir.

Emirhan İliş açıklamasında, Malatya ve Sivas'ta işverenlerin kaçak ve sigortasız çalıştırdıkları işçilerin bir kazaya uğraması halinde hiçbir hak alamayıp kaderlerine terkedildiklerini de belirtmiş ve derneklerinin tüm yıldırmalara rağmen mücadelesine kararlılıkla devam edeceğini, ve diğer demokratik örgütlerin de kendilerini destekleyeceklerine inandıklarını ifade etmiştir.

AKSA işçilerini komandolar tehdit ediyor

İSTANBUL-(İSTA)

Yalova ilçesinde kurulu AKSA (Akrilik Kimya Sanayii) Fabrikasında çalışan Petrol-İş Sendikası üyesi işçiler, geçtiğimiz hafta içinde faşist komandolar tarafından "silahlı saldırıya uğrayacakları" yolunda bir tehditle karşılaştıklarını bildirmişlerdir.

"Tehdit" ihbarı karşısında, işçileri fabrikanın kapısında bekleyen otobüslerin, fabrikanın içine kadar girmelerinin istendiği belirtilmiştir.

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası işçileri olmalarına karşın, üzerlerinde bir süredir AKSA işçilerinin, gerek Sungurlar direnişinde, gerekse MESS direnişinde aralarında para ve mal yardımları toplayarak DİSK ile dayanışma içinde oldukları, DGM'ye karşı da diğer demokratik kuruluşlarla birlikte bir protesto bildirisinin altına imzalarını attıkları kaydedilmiştir.

Belirtildiğine göre, kendileri için bir türlü tahammül edilemeyen faşist komandoların bu tehdidi işçiler arasında da öfke uyandırmıştır.

Keramik-iş, 5 işyerinde toplusözleşme imzaladı

İSTANBUL-(İSTA)

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikasının, Giresun Kesap Tuğla, İzmir Özgür Atamit, Tekirdağ Derya Tuğla ve Manisa Betonsan Fabrikalarında işverenle yaptığı toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlanmıştır.

Keramik-İş Sendikası Başkanı Mustafa Aktulgalı'nın yaptığı açıklamaya göre, işçi ücretlerine, Keşap Tuğla Fabrikasında 1. yıl 80, 2. yıl 95, Petek Tuğla'da 1. yıl 60-100, 2. yıl 65-100, Özgür Atamit'te saat ücretlerine 1. yıl 6, 2. yıl 8 ayrıca 2 maaş tutarı ikramiye, Betonsan'da senelik toplam 4100 ayrıca 2 maaş tutarı ikramiye ve Derya Tuğla'da da 1. yıl 30, 2. yıl 30 olmak üzere zam yapılmıştır.

Bunların dışında, birçok sosyal haklarla birlikte 1 Mayıs'ın İşçi Bayramı olarak kutlanması kararlaştırılmıştır.

Öteyandan Beksan Tuğla, Veziroğlu Beton Sanayi, May yapı ve Akçimento Fabrikalarında da toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığın devam ettiği bildirilmiştir.

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası BEREC'de yetki aldı

İSTANBUL-(İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası BEREC'te toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini almıştır. Bölge Çalışma Müdürlüğünün yetkiyi DİSK'e bağlı sendikaya vermesi üzerine, Türk-İş'e bağlı Petrol İş Sendikası 9. İş Mahkemesinde itirazda bulunmuştur.

Bildirildiğine göre, yargıtay kararı, İş Mahkemesine getirilen itirazlı yetkilerin mahkemelerinin duruşmalı olarak yapılmasını gerektirmektedir. Birinci duruşma yapılmış, kararın alınması beklenen 2. duruşmanın ise 29 Ağustos'ta yapılacağı bildirilmiştir.

Ayrıca Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikasının Münir Şahin Tıbbi Müztahzarat Laboratuvarı'ndaki toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamadığı için uyuşmazlığa gidildiği belirtilmiştir. Uzlaştırma Kurulunun alacağı kararın beklendiği sendika yetkilileri tarafından ifade edilmiştir.

Öteyandan Gripin ve Ciba-Geigy ilaç laboratuvarlarında toplu sözleşme görüşmelerinin devam ettiği bildirilmiştir.

Patronların "Tercüman"ı patronları ele veriyor

Nedim UYAR

MESS'e karşı onbinlerce yiğit Maden-İş üyesinin ekmek ve emeğin onuru adına vermekte olduğu grev büyük bir başarı ile sürüyor.

MESS üyesi patronların ise kârdan zararları milyarları buluyor. Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olan parababalarının işçi emeğini sömürmekten doğan derin acılarına sık sık "tercüman" olan bir gazetenin yazarı "kaş yapayım derken yüze göz çıkarmaya" başladı. DİSK'e, MADEN-İŞ'e ve grevci işçilere karşı duyduğu hınçla ve parababalarına yaranmak derken, kendini ve, parababalarını da ele veriyor.

DGB Sendikasından, Alman sendikacının Türkiye'de 6 ay-2 yıl süren grevleri havsalasının almadığını söyleyerek DİSK ve MADEN-İŞ'i suçlamaya kalkıyor. Doğrudur, 6 ay-2 yıl süren grevler dünyada pek sık rastlanan olaylar değildir. Değildir çünkü bu Türkiye'deki işbirlikçi büyük sermayenin açgözlü sömürü hırsının göstergesidir. Türkiye işçi sınıfının Genel Grev ve dayanışma grevi gibi en temel haklardan yoksun olduğunun sonucudur.

Uzun grevlerin sorumlusu Türkiye'ye bir kaç kat büyüyerek yansıyan kapitalist krizin tüm yükünü ne pahasına olursa olsun işçi ve emekçilere yüklemek isteyen sermayedir. DİSK'te somutlaşan sınıf sendikacılığı anlayışını sindiremeyen, demokrasi ve özgürlükten, yalnızca "işçiyi alabildiğine sömürme özgürlüğünü" anlayan parababaları karşılarında da her zaman güçlü işçi sınıfını bulunca yaygarayı basmaktadırlar. Dünyadan örnekler göstermeye çalışarak işçi sınıfımızın ve DİSK'in aşırı gittiğini kanıtlamaya çalışan bu patron "tercüman" yazar, her nedense Almanya'daki ve Türkiye'deki işçilerin satın alma güçlerini, çalışma süre ve koşullarını karşılaştırmaya yanaşmıyor. Karşılaştırmıyor çünkü, o zaman Türkiye'de işçilerin yaşamlarını nasıl sürdürebildiklerini hafsalası alacak kimse bulamıyacaktır dünyada.

Bu emek düşmanı yazar, borazancılığını yaptığı parababalarını da bir güzel ele veriyor. Meğer 23 işyerindeki MADEN-İŞ grevleri dolayısıyla, uğranılan zarar 3 milyar liraymış. Aynı sürede grevci işçilerin ücret kaybı ise 250 milyon lirayı buluyormuş. Hesap bu kadar açık olabilir. Sayın parababalarının, grev süresince hammaddeleri harcanmıyor, makinaları, tezgahları yıpranmıyor, elektrik, su, yakıt masrafları olmuyor, işçiye ücret te ödemiyorlar. Peki bu 3 milyar zarar neyin zararı Dersiniz? Gören göz klavuz istemez, bu 3 milyar grev süresince yapamadıkları emek sömürüsünden, çalamadıkları alın terinden başka birşey değildir.

Demek ki grevdeki işyerlerinin patronları bu süre de işçiye, 250 milyon verip, 12 katı olan 3 milyar kâr ederlermiş. Ne kadar az değil mi?

Ortada kör gözleri bile faltaşı gibi açacak bu büyük sömürü dururken, bu sömürüyü biraz azaltmak için grev yapan işçilere ve örgütlerine kızmaya kalkmak, yalnızca insanlık düşmanlarına has bir adiliktir. Üstelik bu emek ve insanlık düşmanı yazar, Grevci işçilerin 45 günde 1.000 lira ödeme ile yetinme zorunda kalışlarına vicdanının sızladığını söylemez mi?

Vicdanının değil ama, kendisini besleyen patron cüzdanlarının grevler dolayısıyla sızladığı bir gerçek. Vicdana değilde, cüzdana danışanların tek amacı işçileri sendikalarına karşı kışkırtmak. Hodri meydan baylar. Bütün gün asidin, ateşin, bandın karşısında ter döküp, binlerce liralık emek verirken, 60-70 lirayla sürünmek zorunda bıraktığınız işçileri, şimdi sömürücülere karşı ekmek ve emek savaşında 22.5 lirayla geçinmek zorunda kaldıkları için kışkırtın kışkırtabilirseniz. Bir ömür sürünmektense, 6 ay-2 yıl açlıkla savaşmayı göze alanları, sizin her sözünüz artık ancak sömürüye ve parababalarına karşı daha çok kışkırtıyor, bilesiniz.

Grevde günde 22.5 lira ile geçinen işçilere "vicdanı" sızlayan bu patron uşağı, dünya işçi sınıfının, Türkiye'deki grevci işçi kardeşlerine maddi ve manevi yardımda bulunmasına ateş püskürüyor.

Nerde kaldı sizin "vicdan" derler adama? Hem grevcilerin haline çok üzüldüğünü söyleyeceksin, hem de, açlıkla boğuşarak bu onurlu savaşı sürdüren işçilere aş-ekmek-para yollayan dünya ve Türkiye işçi ve emekçilerine küfredeceksin. Engel olmaya çalışacaksın. Bu dayanışmayı örgütleyen DİSK-MADEN-İŞ Yönetimini suçlayacaksın. Ne güzel kendini ele veriyor ve satılık kalem. Sussa daha yararlı olacak, parababalarına.

Çürümüş, kokuşmuş, hızla çöken sermaye düzeninin savunucuları, bataklık bekçilerine benziyorlar. Her adım atışta, her çırpınışta, her kıpırdanışta biraz daha dibe batıyorlar. Tuttukları her dal ellerinde kalıyor. Yolları açık ola.

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda keşif bedelleri, ihale gün ve saatleri, gecici teminatı ve belge müracaat son günleri yazılı işler 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur. Eksiltmeleri Bölge İdare binasında eksiltme komisyonunca yapılacaktır. Bu işlere ait ihale dosyaları İstanbul-Küçükyalı'da 1. Bölge Müdürlüğünde görülebilir.

İstekliler en geç belge müracaat son günü saat 17.30'a kadar Bölge Müdürlüğü veya ilgili şantiyeye müracaatla kira ile müdürlüğümüz emrinde çalıştıracakları taşıtları Bölge Müdürlüğünde veya Müdürlüğün göstereceği yerlerde muayene ettirerek bu işlere ait yeterlik belgesi alması lazımdır. İhaleye gireceklerin yeterlik belgeleri ile birlikte geçici teminat (teminat banka mektubu ise Selahiyetli kişilerin imzaları tasdikli olacak ve banka limiti yazılacak) aslı veya noterden tasdikli 1977 yılı Ticaret ve Sanayi Odası vesikası, esnaf belgesi veya şoförler cemiyetinden belge, vekaleten ihaleye gireceklerin vekaletnamelerini, istekli bir ortaklık olduğu takdirde bu belgelerine ilaveten şirketin imza şirküleri veya vekaletnamesini (fotokopi kabul edilmez) ve şirketin birinci ilanımızdan sonra alınmış mali faaliyet belgelerini hamil usulüne uygun olarak 2490 sayılı kanun gereğince hazırlayacakları teklif mektuplarını en geç ihale saatinden bir saat önce komisyon başkanlığına vermeleri lazımdır. Postadaki gecikmeler nazarı itibare alınmaz.

Duyurulur.

NOT: (Taşıt ticari ruhsatı haiz ve ihaleye giren şahsın olacaktır.)

İşin Cinsi	Tahmini Bedeli TL.	Geç. Teminatı TL.	İhale günü saati	Belge Müracaat son günü
1-Keşan-Tekirdağ, Uzunköprü-Keşan-Gelibolu yollarının bitümlü sıcak karışım kaplaması ile Keşan Belediyesi ile yapılan protokol gereğince, asfalt kaplaması yapılacak yollardaki çalışan personelin servis hizmetlerinin görülmesi için 1 adet 9 kişilik taşıt kiralanması.	147.700	8.635.-	5 Eylül 1977 Pazartesi 11	1 Eylül 1977
2-Keşan-Tekirdağ, Uzunköprü-Keşan-Gelibolu yollarının bitümlü sıcak karışım kaplaması ile Keşan Belediyesiyle yapılan protokol gereğince asfalt kaplaması yapılacak yollardaki çalışan personelin servis hizmetlerinin görülmesi için 1 adet 9 kişilik taşıt kiralanması.	136.600	8.080.-	5 Eylül 1977 Pazartesi 15	1 Eylül 1977
3-Keşan-Tekirdağ, Uzunköprü-Keşan-Gelibolu yollarının bitümlü sıcak karışım kaplaması ile Keşan Belediyesi ile yapılan protokol gereğince asfalt kaplaması yapılacak yollardaki çalışan personelin servis hizmetlerinin görülmesi için 1 adet 9 kişilik taşıt kiralanması.	163.900	9.445.	6 Eylül 1977 Salı 11	1 Eylül 1977

(Basın:22788)- 2052.

Yetkiyi DİSK'e bağlı sendika almıştı

Aliağa'da MİSK'e zorla üye yapılan işçiler işten çıkartılıyor

İZMİR (İSTA)

Aliağa Rafinerisinde çalışan ve 16 Eylül 1976'da Genel Yas nedeniyle işten atılan, DİSK Petkim-İş üyesi işçiler tekrar işe alındıktan sonra zorla MİSK'e bağlı Türk Petrol-Sen Sendikasına üye edildikleri ve şimdide tekrar işten çıkartıldıkları bildirilmiştir.

İşten çıkartılan 120 işçinin tekrar işe alınması ve daha fazla işçinin işten çıkartılmasını önlemek için demokratik kuruluşların desteğini isteyen Aliğa Rafinerisi işçileri bir açıklama yaparak, "MİSK'e bağlı Türk Petrol-Sen Sendikasının rahat hareket edebilmesi ve işyerini bir siyasi parti yuvası haline getirmek için yapılan tertiplerin önlenmesi ve kıyımın durdurulması için tüm demokratik kuruluşların yardımını bekliyoruz" demişlerdir.

"İşbaşı yaptığımızda ilgililer bize, 'Kademeli olarak hepinizi 30 kişi hariç tekrar işe alacağız. Ancak biz işveren vekili olarak Ankara'dan aldığımız talimatlar ile DİSK Petkim-İş Sendikasının buraya bir daha girmesini istemiyoruz' dediler. Rafineri üretime geçtikten hemen sonra işyerine işveren noter getirtip biz işçileri cebren Petkim-İş Sendikasından istifa ettirdiler. Bu meyanda MİSK'e bağlı Türk Petrol-Sen Sendikasına yine işveren zoruyla üye olduk. Bundan sonra her türlü para toplama, açık tehdit ve fiili durumlar karşısında eski sendikamızın demokratik ortamını özler olduk. Haksızlıklara boyun eğmediğimiz için her an bir olayın patlaması söz konusu oldu. MİSK'e bağlı Türk Petrol-Sen Sendikasının rahat hareket edebilmesini sağlamak ve işyerini bir siyasi parti yuvası haline getirmek için Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Lütfühocaoğlu'nun 2. katliam hareketi 120 kişilik bir liste ile başladı. Bu amaç için çıkışlar 16 Ağustos tarihinde başladı. Tüm demokratik kuruluşların ve ilgili organların harekete geçerek daha fazla işçi kıyılmasını önlemelerini bekliyoruz."

SAMSUN VALİLİĞİNDEN

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN:

Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün:

1-Samsun-Merkez Polis Lojmanı (30 Daireli) inşaatı, 2490 Sayılı Kanun hükümlerine göre ve Sözleşmesi 1978, 1979 yıllarına sirayetli olarak 7/13221 Sayılı Kararname uyarınca değişken birim fiyatları uygulanmak kaydiyle Kapalı Zarf Usul ile ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.

2-İşin keşif bedeli (8.100.000.00) liradır.

3-Eksiltme Samsun Bayındırlık Müdürlüğü İhale Komisyonunca 25.8.1977 Perşembe günü saat 15.00'de yapılacaktır.

4-Eksiltme Şartnamesi ve diğer evrak Samsun Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

5-Eksiltmeye girmek için isteklilerin:

a-) (256.750.00) Liralık geçici teminatını,

b-) 1977 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası belgesini,

c-) Müracaat dilekçeleri ile verecekleri (Eksiltme Şartnamesinde belirtilen usulü uygun) Teçhizat, Teknik personel ve Taahhüt bildirgeleri ile Sermaye ve Kredi imkanlarını gösteren Mali durum bildirgelerini, Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (C) grubundan enaz bu işin keşif bedeli eşdeğerinde Müteahhitlik karnesinin aslını, ibraz suretiyle Samsun Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları Eksiltmeye girme Belgesini, teklif mektupları ile Zarfa koymaları gerekir.

6-İstekliler teklif mektuplarını 25.8.1977 Perşembe günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında ihale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.

7-Eksiltmeye girme belgesi almak için istekliler, dilekçelerini en geç 23.8.1977 günü mesai saati sonuna kadar Samsun Valiliğinden havaleli olarak Bayındırlık Müdürlüğü kayıtlarına intikal ettireceklerdir. Telgrafla müracaatlar postadaki gecikmeler kabul edilmez ilan olunur.

Basın:(22286-1965)

İLAN

KAĞITHANE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıdaki kanal kazı işi 2490 sayılı kanunun ilgili maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

	İŞİN YERİ	KEŞİF BEDELİ	İSTENİLEN Karne gr.	İSTENİLEN geç. teminat	İhale tarihi	İhale günü ve saati
A)	Seyrantepe ve Yeşilce Mah. içme suyu inş. işi	2.521.266.86	C	89.388.-	2.9.1977	Cuma 15.00

B) Eksiltmeye gireceklerde şu şartlar aranır.

a) İstanbul'da kanuni konutu olması

b) Bu iş için eksiltme şartnamesinin 5. maddesi gereğince alacakları yeterlik belgesi

1- Mali durum bildirisi (Keşif bedelinin % 10'u kadar nakit parası olduğu belirten belge ve ayrıca % 8 oranında banka referans mektubu bankadan tastikli olacak).

2- Teknik personel beyannamesi

3- Teahhüt beyannamesi

4- Eksiltme şartnamesinde belirtilen yapı araçları beyannamesi.

c) Bayındırlık Bakanlığı'ndan alınan ve en az bu işin keşif bedeli kadar C grubundan müteahhitlik karnesinin aslı veya noterden tastikli suretini (müracaat dilekçelerine ekliyerek) Belediye Başkanlığına vereceklerdir.

d) 1977 yılı Ticaret Odası vesikasının bulunması.

e) Yukarıdaki şartlara haiz olan istekliler yazılı olarak Belediye Başkanlığına 29.8.1977 günü mesai saati bitimine kadar iştirak belgelerini almak üzere aranılan belgelerle birlikte müracaatlarını yapmaları

f) Bu işe ait keşif ve şartnameler Belediye Fen İşleri Müdürlüğünde mesai saatleri dahilinde görülebilir.

g) İstekliler 2490 sayılı kanun hükümlerine göre hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Belediye Encümen Başkanlığına makbuz mukabilinde teslim etmeleri.

h) Teklif mektupları verildikten sonra geri alınmaz.

i) Telgrafla müracaatlar ile postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın : 22972 - 2030)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Efes Pilsen'de yetki itirazında bulundu

ADANA-THA

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası, Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasına verilen ve Efes Pilsen işyerinde toplu iş sözleşmesi yapmasına ilişkin yetkiye iş mahkemesi nezdinde itirazda bulunmuştur. Konuyla ilgili olarak Gıda İş Bölge Temsilcisi Murat Ateş'in yaptığı açıklama özetle şöyledir:

"Tek Gıda-İş basına ve kamuoyuna yalan söylemektedir. Akajans'a verdiği basın bülteninde 'uyuşmazlık sonucu başvurulan irade beyanında Tek Gıda-İş yetkili kılınmıştır' demektedir. Yetkiyi Tek Gıda İş'e, Bölge Çalışma Müdürlüğü hiç bir gerekçe göstermeksizin vermiştir. İş Mahkemesi nezdinde verilen karara itiraz edilmiştir.

Genel-İş Zonguldak'ta 3 belediyede grev kararı aldı

KARABÜK (THA)

Genel-İş Sendikası üç belediyede grev kararı almıştır. Genel-İş Sendikasınca Karabük, Safranbolu ve Eskipazar belediyeleri arasında üç ay önce başlayan işkolu düzeyindeki toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşmaya varılmamış bunun üzerine grev kararı alınmıştır.

Genel-İş Sendikasının Karabük Belediyesinde 493, Safranbolu'da 78 işçi adına yapacağı grevin tarihi 15 gün için de saptanacaktır.

Batı Almanya Çalışma Bakanı mevsimlik Türkiyeli işçilere çalışma izni vermedi

HAMBURG (DPA)

Batı Alman Çalışma Bakanı Herbert Ehrenberg Alman çiftliklerinde meyve toplamak üzere mevsimlik Türk işçilerine çalışma izni verilmesi talebini yeniden reddetmiştir.

Alman meyve yetiştiricileri, ürünlerinin zamanında toplanmadığı takdirde çürüyeceği gerekçesiyle bakandan daha önceki red kararını yeniden gözden geçirmesini istemişlerdir. Meyve yetiştiricileri, Alman işçi bulmakta güçlük çektikleri, dolayısıyla hükümetin Ortak Pazar dışı ülkelerden işçi getirilmesinin yasaklayan kararın geri alınmasını öneren bir dilekçe sunmuşlardı.

Alman çiftçilere verdiği cevapta ise Çalışma Bakanı Ehrenberg, yeterli ücret ödedikleri takdirde Alman işçi bulmakta hiçbir güçlük çekmeyeceklerini kendilerine hatırlatmıştır. Bakan, meyve yetiştiricilerinin bu talebini reddetmediği takdirde bunun diğer tarım işletmeleri ve sanayi işkolları içinde bir örnek teşkil edeceğini ileri sürmüştür.

Batı Alman Hükümeti, petrol fiyatlarındaki artışın sanayileşmiş ülkelerde yolaçtığı ekonomik bunalımdan sonra işsiz Alman vatandaşlarının sayısını azaltmak için Ortak Pazar ülkeleri dışından işçi getirilmesini yasaklamıştı.

Bu arada Alman hükümetinin çalışma izni vermemesine rağmen pekçok Alman çiftçisinin kaçak Türk işçisi çalıştırmaya devam ettiği, yerel Alman makamlarının ise, ürünün kaldırılmasına öncelik tanıdıkları için şimdilik bu duruma göz yumdukları belirtilmektedir.

ELLERİ YANAN DÖKÜMCÜ ÇIRAĞINA TÜRKÜ

Ellerin mi yandı senin
Azgın ateşten
O kızıllığı söndüremedi mi terin

On beş yaş merak yaşı
Kızlar pencere kuşu
Her sokağın başucunda

Ellerin mi yandı senin
Dökerken lağım kapaklarını
Tam dizginlenecekken yağmur suları
Çocuklar koşabilecekken yollarda

On beş yaş korku yaşı
Duvar diplerine pusa pusa
Gizlice içilen sigara
On beş yaş korku yaşı

Ellerin mi yandı senin
Erittiğin kurşun gibi
Kızların belini dolayamadan

On beş yaş sevda yaşı
İpek mendile yazılan mektup
Ak kanatlı deftere düşen şiir
On beş yaş sevda yaşı

Ellerin mi yandı senin
Oy minicik oy minicik
Kızgın demiri okşayan çeviklik
Şimdi sargıda

Tutar bir gün onlar
Sıkar bir gün onlar hayatı
Alır yerini kavgada

Ahmet ERHAN ANKARA

kitaplar arasında

SENDİKALI İŞÇİNİN DERS NOTLARI
Hazırlayan: T. Maden-İş Sendikası Eğitim Dairesi. Konuk Yayınları, 196 s., 25 lira.

Günümüzde eğitimin yeri azımsanamayacak derecede büyük. Eğitim mücadelenin temel aracı. Doğrusu bu; önce kendimizi tanımalıyız. Bilmeliyiz sendikamızın ne olduğunu. Mücadelenin nasıl ve kime karşı verileceğini. Kimin kimden yana, kimin bize karşı olduğunu. Devletin, yasaların, kanunların kimler tarafından hazırlandığını ve kimleri koruduğunu bilmeliyiz. Bilmeden mücadele olmaz. İşçiysek içinde bulunduğumuz kapitalist düzeni, patronu ve onun sömürü yöntemlerini tanımak ve ona göre davranmak zorundayız. Yaşamak için ve kapitalist düzenin çarkları arasında ezilip yok olmamak için bilmemiz ekmek-su gibi gereklidir.

-İşçi kimdir?
-Sömürülen
-Ya patron?
-Sömüren
-Yani?
-İşçiler olmazsa patronların zenginlikleri de yok demektir, yollar yapılmaz, otomobil ve giyecek elbise bulunmaz, üretim durur, velhasıl hayat durur.

"Sendikalı İşçinin Ders Notları" tek tek anlatıyor bunları örnekler vererek. Okumalı ve okutmalıyız. Onbir bölümden oluşuyor: Eğitim, tarih boyunca sınıflar, Türkiye'de sosyal sınıflar, kapitalist toplumda üretim ve sömürü, dünyada sendikaların doğuşu, kapitalist toplumda sendikaların yeri, DİSK, Maden-İş, Türkiye'de iş hukuku, toplu sözleşmeler ve grev anlatılıyor özetle iki yüz sayfa içinde.

Bizim kitabımız bu, sendikalı işçilerin kitabı.

Günümüzde mücadele hızlanmıştır. Patronlar işçilere karşı çirkin oyunlar oynamakta. Bu oyunları bozmamız şarttır. Güçlüyüz güçümüzün büyüklüğünü bilmeliyiz. Örgütlenmeliyiz. "Ulusal Demokratik Cephe"de birleşmeliyiz. Sınıf ve kitle sendikacılığını daha iyi kavramalıyız.

Yapıtta anlatımın sadeliğine ve özet olarak verilmesine dikkat edilmiş. Baskısı güzel, işçinin silahı ve zırhı adeta "Sendikalı İşçinin Ders Notları". Bir okuyan gerçeği apaçık görecektir.

Yüksel u ELOĞLU (FATSA)

"NAZIM HİKMET FOTOĞRAF YARIŞMASI"NIN KOŞULLARI AÇIKLANDI

Batı Berlin'de bulunan "Türkiye Akademikerler ve Sanatçılar Derneği" nin (TASD) düzenlediği "Nazım Hikmet Fotoğraf Yarışması" nın koşulları açıklanmıştır. Nazım Hikmet ve "Memleketimden İnsan Manzaraları" nın konu olarak alındığı yarışmaya gönderilecek yapıtlarda şu koşullar aranmaktadır:

1)Gönderilecek fotoğraflar siyah-beyaz olacak,
2)Boyut 18x24 olacak,
3)Fotoğrafın adı, konu alınan şiir, hangi tarihte nerede çekildiği bildirilecek.
4)Yapıtlar en geç 15 Eylül 1977 tarihine dek: "TASD, Mehmet Aksoy, Hademannstr. II I Berlin 61 F. Almanya" adresine gönderilecektir.

Yarışmada 1. Ödül 500 DM 2. ödül 400 DM. 3. Ödül 300 DM ve plaketlerde değerlendirilecektir.

"ALTIN PORTAKAL" ÖDÜLÜNÜ KAZANAN SEMRA ÖZDAMAR VE SÜREYYA DURU İLE BİR SÖYLEŞİ

"Yeşilçam'a gelecek gençler bütün zorlukları göze almalı"

"Kara Çarşaflı Gelin" bir yıl gecikmeyle Antalya Festivaline katıldı ve "Altın Portakal" ödülünü kazandı. En iyi kadın oyuncu en iyi senarist ve en iyi yardımcı erkek oyuncu ödüllerini de bu film kazandı. "Kara Çarşaflı Gelin" in başına gelenler biliniyor. Önce sansür onu boğmaya kalkıştı. Sorgusuz sualsiz. Bu cinayeti Danıştay durdurdu. Sonra Antalya Festivaline katılması engellendi. Bir yıl bekledi film. Sonunda "hak yerini buldu". Antalyalılar filmi ilgiyle izlediler, jüri de değerlendirdi.

Antalya'daki ödül törenine katılamayanlar olmuştu. Onlar da geçtiğimiz Cumartesi günü Marmara ve Boğazlar Belediyeler Birliğinde yapılan bir törenle "Altın Portakal" larını aldılar. En iyi kadın oyuncu ödülünü alan Semra Özdamar ve en iyi yapımcı ödülünü alan Süreyya Duru törenden sonra gazetemizin çağrısını kabul ettiler. Konuştuk.

Süreyya DURU

"Yeşilçam'a gelen zorluk çeker. Uğraşması, koşulları tanıması gerekir. Bu işi seven gelsin, ama düşçü olmasın"

Semra ÖZDAMAR:

"Yeşilçam işçileri örgütlenmelidir. İşçiler örgütlenmeden yol alınamaz"

DURU

Burada biraz, rejisör ve oyuncu olarak konuşalım. Semra'yla gerçekten iyi çalışıyoruz. Rejisör için şanstır bu, her zaman olmaz. Sinemayı hazmetmiş, yaptığı işin bilincinde ve görevini dirençle sürdüren bir kadın oyuncu bulmak Türkiye'de güçtür.

ÖZDAMAR

Beni sevindiren ve umutlandıran şey gerçek bir ekip çalışması yapabilmemiz. Senaryo tartışılıyor, sorunlar birlikte çözümleniyor. Birlikte emek harcayıp yine birlikte yönümüzü çizebiliyoruz. Bu koşulları yarattıktan sonra çalışanlar arasında uyum sağlanması da doğal. Süreyya Beyle karşılaşmasam sinemayı bırakabilirdim. Onun hem prodüktörlüğüyle, hem de rejisörlüğüyle bize iyi film yapma olanağı verdiğini söyleyebilirim. Bireysel bir davranış, bir olay değil bu. desteklenmeli.

DURU

Çok yönlü bir iş bu. Şimdi yeni bir filme başlıyoruz. "Analık Davası"nı filme alacağız. Ekip çalışması sürecek. Bu bakımdan içimiz rahat. Ama bununla iş bitmiyor. Filmciliğin mali portresi hiç iç açıcı değil. Bir kere ham film sıkıntısı, daha doğrusu, karaborsası var. Sansür kadar büyük bir engel. Ve en az onun kadar kasıtlı. Kutusu 400 lira olan ham film, kutusu 2000 liradan satılıyor. Yani diyorlar ki, büyük olanakları olanlar film yapsın. Onlar da her yıl seyrettiğiniz filmleri yapıyorlar. Hem, film ithal edip, karaborsacılık edenlerle, o filmlerin çoğunu yapanlar değişik kişiler değil.

ÖZDAMAR

Nasıl mı karşı konur? Bir kere Yeşilçam işçilerinin örgütlenmesi gerekir. Bu iş gerçek bir endüstri olacaksa, işçiler örgütlenmeden mümkün değil, yol alınamaz. Sonra Yeşilçam dışından destek gerek. DİSK'in, demokratik kuruluşların omuz vermesi bizim için çok önemli. Ama birçok şey gelip yasalarda ve yasaların uygulanmasında düğümleniyor. İş politik duruma, iktidarın niteliğine dayanıyor. Sansürü unutmayalım. Yalnız politik değil, ekonomik bir çelmedir de bu. Büyük yatırımlar yapılmış ve malın pazarlanması önleniyor. Böyle bir yasa başka bir endüstri dalında uygulansa iş adamlarımız ne yapardı acaba?

DURU

Yeşilçam prodüktörleri de değişik tavırlar gösteriyorlar zaten. Bizde üç tip prodüktör var. 1)Film yapıp geçinmeye çalışıyor. İflas etmezse de kıl payı yürütüyor işi. 2)Film yapmak gibi bir derdi yok. Filmciliği başka amaçlar için kullanıyor. İyi bir politik mevkiye ulaşmak, festivallerle göz boyayıp başka amaçlara ulaşmak için. 3) Yan endüstriden yararlanıyor. Bunlar büyük iş adamları. Hammadde ithalinden stüdyoculuğa kadar uzuyor kolları. Sinema sahipleriyle içiçeler. Film de yapıyorlar. İstedikleri filmleri halka seyrettirip bol para kazanıyorlar. Hammadde sıkıntısı da çekmiyorlar. Çok film yapılması, sürüyle kötü film yapılması da işlerine geliyor. Ünlü yasa da işlerine geliyor. Ünlü yasa şu: Bir film yaptım ve 1.000.000 lira harcadım. Bunu da karşıladım. Yıl sonunda bu masrafın yüzde 60'ını gösterebiliyorum. Yani yüzde 40'ı için vergi ödemem gerekiyor. Ne yapayım o zaman, ne yapsın prodüktör, yıl sonuna doğru bir film yapıveriyor. Masrafı bu yıla, kazancı gelecek yıla, vergi vermeden atlattı bu yılı. Gelecek yıla sıkışırsa iki film, iki "amortisman filmi" (bu adı veriyoruz onlara) yapıyor. Bir bakıyorsunuz Türkiye film çokluğunda dünya rekorları kırmış. Ama ne filmler! En çok film karaborsacısını memnun eden filmler.

ÖZDAMAR

Film yapımından, film sanatından ne kadar az konuşabiliyoruz, değil mi? Ben oyuncuyum, Süreyya bey rejisör. Sinema anlayışımızdan, bir sahnenin yorumundan söz etmek hakkımız. Okuyucu da bekler bizden bunu. Ama gerçek bu işte. Bu hakkı iyice elde etmek de bizim savaşımımıza bağlı. İşin ekonomik yanıyla, hele politik yanıyla ilgilenmeli, uğraşmalıyız. Yaptığınız filmin halka ulaşması engelleniyorsa, sansür, faşistler bunu engelliyorsa...

DURU

Politik durum kendiliğinden gösteriyor etkisini. CHP iktidarı göründü. Bir baktım hiç ummadığım kişiler var çevremde. Gelip gitmeye başlamışlar. Olmadı, MC geldi. Birini koduysan bul.

ÖZDAMAR

DİSK'in çağrısı bizim için önemli. Ulusal Demokratik Cephe çağrısı. Bir toparlanma, yeni bir güç kazanma adımı. Bize güç katacağına inanıyorum.

DURU

Herkes bir bekleyiş içinde, UDC yeni bir umut ışığı oldu gerçekten de.

ÖZDAMAR

Aramızda daha sıkı kenetlenip çalışmalarımızı sürdürmek de çok önemli. En basit dayanışmanın ne büyük yararı oluyor. "Güneşli Bataklık" çıkacak şimdi. İşçilerin. Kimya-İş'in, Basın-İş'in yardımı olmasa zor çıkardı herhalde. İlerici Gençler Derneği'nin yardımı olmasa zor çıkardı.

DURU

"Kara Çarşaflı Gelin"i düşün. Köylüler oynadı filmde. Kendi hayatlarını oynadılar. Fikret Otyam'ın yardımıyla oldu bu iş. İlişkileri o sağladı. Her alanda, daha büyük çapta gerçekleştirilmeli dayanışma.

ÖZDAMAR

Sonra dışa açılmak önemli. Ortak yapımlar gerçekleştirmek. Sansür zincirini kırmaya da yarar bu. Saçma baskılara son vermeye. Saçma da değil. İçgüdüsel bir korkudan gelen baskılar. "Kara Çarşaflı Gelin"in yasaklanacak bir politik mesajı yoktu. Ama gerçekçiydi. Bundan, korkuyorlar.

DURU

Ama Danıştay gerçeğin gösterilmesinden yana çıktı. Ben umutluyum. Belki Bedrana'yla başladı bu umut. "Kara Çarşaflı.."yla arttı. Bekir Yıldız'ın hikayeleri bize ufuklar açtı. Vedat Türkali'nin senaryoları da yolumuzu çizdi, rotamızı çizdi. Sonra "Güneşli Bataklık" filmini çektik. İşçi sorunları bu kez. Yeni bir adım oldu bu film. Yakında "Analık Davası" nın çekimine başlayacağız. Sorunlar çok. Nasıl olacak diye içim içimi yiyor.

ÖZDAMAR

Genç arkadaşları düşünüyorum. Mecbur olduğu için, ya da para kazanmak için değil, sinemayı sevdiği için de film yapmak isteyenleri. Sinemada söyleyecek sözü olduğuna inananları. Onlara ne demeli acaba? Yeşilçama gelin, sinemacı olun, güzel filmler yapın desek...

DURU

Ben, prodüktörlük de var, iş adamıyım. İster istemez gerçekçiyim, yani gerçeklerle çokça yüz yüzeyim. Sinemacı olan, Yeşilçam'a gelen, az para kazanır. Zorluk çeker. Yıpranır. Uğraşması, didinmesi, koşulları tanıması, savaşması, bu arada da sanatçılığından, kişiliğinden ödün vermemesi gerekir. Çok zordur. Elbette gelsin bu işi seven. Ama düşçü olmasın, bunları göze alsın da gelsin derim.

ÖZDAMAR

Bilgili, kültürlü, yetenekli arkadaşlara gerek var. Ben bir yanı daha çok vurguluyorum. Bir an önce göze alsın ve gelsin. Sinemanın nasıl etkili, yaygın bir sanat olduğunu bilmeyen mi var. Başta sansür biliyor. Faşistler biliyor. Bizim için de bilmek ve buna göre davranmak görev. Evet görev!

Dostlar Tiyatrosu'nun yeni dönem oyunları belli oldu

Dokuzuncu çalışma yılına girecek olan Dostlar Tiyatrosunun yeni tiyatro döneminde oynayacağı oyunlar belli olmuştur. Dostlar Tiyatrosundan yapılan açıklamaya göre yeni dönemde oynanacak oyunlar Bertolt Brecht'in "Turandot ya da Pamuk Nereye Gitti? Tartışalım", Bilgesu Erenus'un "İki Kişilik Oyun" ve Ülvi Alacakaptan'ın Almanca'dan dilimize kazandırdığı "Herkese Selam, Marx" adlı yapıtlardır.

"Günümüzde düzen sorununu ve bu düzen içerisinde aydınların konumunu bir efsane espirisi içinde işleyen Brecht'in oyununu Genco Erkal yönetmektedir. "Herkese selam, Marx" ise Marx, Engels ve Marx'ın yaşam arkadaşı Jenny'nin mektuplarından kurgulanmış bir oyundur.

DÜŞÜNCELER
ATAOL BEHRAMOĞLU

Nazım Hikmet Azerbaycan Sinemasında

Moskova sinema festivali sona erdiğinde, katılan her grubun Sovyetler Birliği'nin herhangi bir cumhuriyetini ziyaret edebileceği söylendi. Biz, Azerbaycan'ı istedik.

Bir kaç yıl önce, Bakû'da bir hafta kadar kalmış, unutulmaz izlenimler edinmiştim. Bu kez, bu şehri ilk kez gören arkadaşlarla birlikte, aynı duyguları yeniden yaşadım. İnanılmaz bir dostluk, sevgi, sıcaklık, içtenlik, konukseverlik. Bakû'dan ayrılacağımız akşam, bizi evinde konuk eden değerli yazar, değerli arkadaş Maksut İbrahimbekov'a konukseverliğinden ötürü teşekkür ettiğimde, "Ben konuksever değilim, sizi severim..." demişti. Bu sözde, büyük bir doğruluk payı var. Azerbaycan Türkleri, Türkiye'ye karşı büyük bir yakınlık duyuyor. Bizim mutlu olmamızı en az bizim sorunlarımız karşısında en az bizim kadar kaygılanıyorlar.

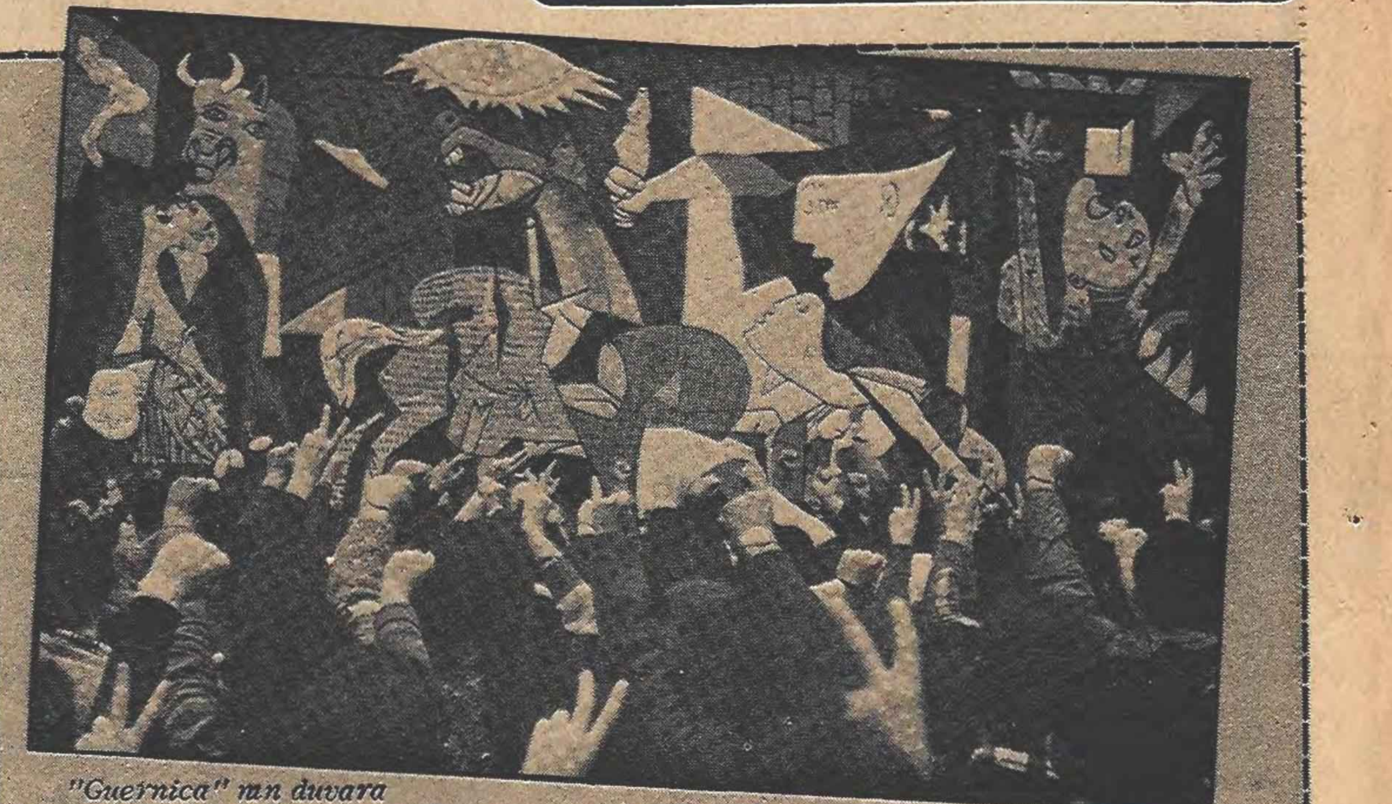
Sinema sanatçısı arkadaşlar, Bakû'da büyük bir sevgiyle karşılandılar. Filmler de ilgiyle izlendi. Fakat bu ilginin, bütün filmler için eşit olduğunu söyleyemem. Azerbaycan film stüdyoları yönetmeni ve romancı Cemil Alibeyov'un sözleriyle, Azerbaycan seyircisi, vurdulu kırdılı ve gereksiz yere adam öldürülen filmleri sevmiyor. Buna karşılık, örneğin, "Kara Çarşaflı Gelin" hakkında, yine Alibeyov' dan Azerbaycanlı sinemaseverlerin genel yargısı olarak duyduğum şu sözler ilginçti: "Bu film sadece Türkiye'nin değil, bütün Ortadoğu ülkelerinin de sorunlarını yansıtıyor." Azerbaycan'da, entellektüel düzeyleri çok yüksek aydınlar, çok değerli yazarlar var. Fakat bundan, bir başka yazımda söz edeceğim.

Bakû'da bizi bekleyen en büyük sürpriz, Nazım Hikmet'in "Yaşamak Güzel Şeydir Kardeşim" romanından yapılan film ve yine Nazım Hikmet'in "Aynı Mahalleden İki Kişi" adlı senaryosundan yapılan bir başka filmdi. Bu iki filmi görmek, bize sadece Azerbaycan yolculuğunun değil, Sovyetler Birliği yolculuğunun en değerli, en unutulmayacak armağanı oldu.

"Yaşamak Güzel Şeydir Kardeşim", 1968 yapımı bir film. Rejisörün adını yazık ki not etmemişim, belleğimden de çıkaramadım. Yirmisekiz yaşında ilk filmine konu olarak Nazım Hikmet'in romanını alan bu arkadaşın, bir yıl sonra, ikinci filmine çalışırken, bir kaza sırasında öldüğünü öğrenmek hepimizi çok üzdü. Azerbaycan sineması için gerçek bir kayıp. "Yaşamak Güzel Şeydir Kardeşim"i sevgiyle, ilgiyle izledik. Türkiye'yi herhalde hiç görmemiş bir sanatçının, romanın Türkiye'de geçen bölümlerini gerçeğe uygun biçimde canlandırmak için gösterdiği çaba övgüye değerdi. Ve bu çaba, tam anlamıyla başarıya ulaşmıştı. Anadoluya ilk çıkış, İzmir'de bir kulübede gizlenerek geçen günler ve çağrışımlar yoluyla anımsanan Sovyetler Birliği'ndeki Üniversite yılları, birinci sınıf bir sinema ustasının kurgu diliyle verilmişti. Genç Nazım rolünü ve onun İzmir'deki yoldaşını (İsmail) oynayan oyuncuları, Bakû'da kaldığımız çok kısa sürenin telaşı içinde bulup kucaklayamadığımız için gerçekten üzgünüm. Nazım'ın romanından yapılan bu filmi, Türk seyircisi ve aydınlarımız Türkiye'de görmelidir ve görecektir. "Yaşamak Güzel Şeydir Kardeşim"den ilk filmin Türkiye'de yapılmamış olmasının biraz da burkuntusunu duyarak.

"Aynı Mahalleden İki Kişi", rusça yazılmış bir senaryo. Geçtiğimiz aylarda, Nazım Hikmet'in "Yayınlanmamış Eserler" adıyla yayınlanan kitabındaki yapıtlar arasında yer aldı. 1956'da yapılan film, bugünkü Azerbaycan sinemasının önde gelen adlarından Ejder İbrahimov'un ilk filmi. "Aynı Mahelleden İki Kişi" de oldukça başarılı bir film. Bugün için biraz eskimiş sayılacak sinema dili, özellikle 1940- 50 yıllarının Babıali tiplerini, bürokratlarını anlatan bölümlerde başarı düzeyine ulaşıyor.

Stüdyo seyrettiğimiz bu iki filmin arkasından, Nazım Hikmet'in kendisi perdede beliriverdi. Azerbaycan'ı ziyaretlerinden birinde ve sanırım son yıllarında çekilmiş bir televizyon filmiydi bu. Şiirlerini okuyor, arada konuşuyordu. Canlı, konuşan bir Nazım Hikmet'i ilk kez görüyordum... Heyecanla, biraz da şaşırarak izledim. Konuşurken sesi, şiir okurkenden biraz daha ince. Şiir okurkenin tersine, çabuk çabuk konuşuyor. Epeyce heyecanlı, esprili ve bazan acı dilli, hırçın... Film kısaydı, bitiverdi. Karmaşık, güzel, çarpıntılı duygularla stüdyodan ayrıldık.

"Guernica" nın duvara asılmış bir kopyası önünde zafer işareti yapan İspanyollar.

"Guernica"nın İspanya'ya getirilmesi gün meselesi

İspanya'da halkın ve ilerici aydınların yaptıkları gösteriler ve girişimler sonucunda Senatoda bir açıklama yapmak zorunda kalan İspanya Kültür Bakanı Pio Cabanilla, Pablo Picasso'nun büyük yapıtı "Guernica" nın İspanya'ya getirilme olasılığının fazla olduğunu söylemiştir.

İspanya'nın Bask bölgesindeki Guernica kentinin faşistlerce bombalanmasını konu alan "Guernica" halen New York'daki Modern Sanat Müzesinde bulunmaktadır. Amerikan Büyükelçisiyle bir görüşme yaptığını açıklayan Cabanilla tablonun iadesi konusunda "şansımız fazla" demiştir.

Bilindiği gibi Picasso ölümünden önce, tablonun, İspanya'da demokratik bir hükümet kurulmadan ülkesine gönderilmemesini vasiyet etmişti.